France Cambodge

14 JUILLET 2014

ប្រទេសបារាំង ប្រទេសកម្ពុជា

១៤ កក្កដា ២០១៤

VOULEZ-VOUS OPTIMISER LA GESTION, CONTRÔLER VOTRE CONSOMMATION D'ESSENCE ?

TOTAL Club Card est la première carte de paiement électronique pour les dépenses dans les stations service TOTAL au Cambodge. Cette carte améliore :

- **La Fiabilité**
- **Le Contrôle et l'analyse des données**
- **La Flexibilité**
- **La Sécurité**
- **Le Service de qualité**

TOTAL Club Card vous propose une solution simple et efficace pour toutes vos dépenses dans nos stations au Cambodge.

TOTAL Club Card vous rend la vie plus facile.

Devenez propriétaire de TOTAL Club Card et laissez-nous vous aider!

www.total.com.kh

Nous allons **plus loin** TOTAL

p. 4-5
ទំ. ២៤-២៥

Éphéméride

ព្រឹត្តិការណ៍សង្ខេប

p. 8-11
ទំ. ២៦-២៩

L'agriculture familiale

កសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ

9 LE POIVRE DE KAMPOT *au Salon International de l'Agriculture*
10 LES PROJETS DE SOUTIEN *à l'agriculture familiale de l'AFD au Cambodge*
11 ÉVÉNEMENTS PRÉVUS *au dernier trimestre 2014 autour de l'agriculture familiale*

២៧ ម្រេចកំពត *ចូលរួមពិព័រណ៍កសិកម្មអន្តរជាតិ*
២៨ គំរោងទ្រទ្រង់កសិកម្ម *ជាលក្ខណៈគ្រួសាររបស់ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំងនៅកម្ពុជា*
២៩ ព្រឹត្តិការណ៍នានានៅត្រីមាស *ចុងក្រោយឆ្នាំ២០១៤ ជុំវិញកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ*

p. 12-15
ទំ. ៣០-៣៣

Le patrimoine

បេតិកភណ្ឌ

13 LE TEMPLE DU MEBON OCCIDENTAL *la formation par la restauration*
14 LE CENTRE DU PATRIMOINE *du Cambodge*
15 LE PATRIMOINE, *c'est également...*

៣១ ប្រាសាទមេបុណ្យខាងលិច *ការបណ្តុះបណ្តាលតាមរយៈការជួសជុល*
៣២ មជ្ឈមណ្ឌល *បេតិកភណ្ឌកម្ពុជា*
៣៣ បេតិកភណ្ឌ *ក៏ជា...*

p. 16-19
ទំ. ៣៤-៣៧

Les opérations de maintien de la paix

កងយោធពលខេមរភូមិន្ទនៅក្នុងប្រតិបត្តិការរក្សាសន្តិភាព

17 LA FRANCE ET LE NPMEC
18 AU CŒUR DES OPÉRATIONS DE MAINTIEN DE LA PAIX, *les forces armées royales du Cambodge*
19 ENTRETIEN *avec le LCL Art SOMEURN*

៣៥ ប្រទេសបារាំង និង NPMEC
៣៦ កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ *នៅក្នុងប្រតិបត្តិការរក្សាសន្តិភាព*
៣៧ បទសំភាសន៍ *ជាមួយវរសេនីយ៍ទោ អាត សំអឿន*

REMERCIEMENTS SPÉCIAUX

À l'occasion du festival du film «Memory» en mai 2014, l'ambassade de France tient à remercier pour leur action de promotion du cinéma au Cambodge, M. Rithy Panh, co-organisateur, et Mme Catherine Deneuve, invitée d'honneur. La France se félicite du succès de la seconde édition de ce festival célébrant la mémoire du cinéma, auquel elle apporte son soutien.

© Rakz Montana

© Rakz Montana

Liberté • Égalité • Fraternité
RÉPUBLIQUE FRANÇAISE
AMBASSADE DE FRANCE AU CAMBODGE

REVUE ÉDITÉE À L'OCCASION DU 14 JUILLET 2014

DIRECTEUR DE LA PUBLICATION
Nicolas Baudouin
Service de presse et de communication,
Ambassade de France

ÉQUIPE DE RÉDACTION
Someurn Art, Patrick Cabanes, Léa Chamboncel, Julien Darpoux, Jacques Gaucher, Michaël Gras, Stéphane Meranthe, André Pouilles-Duplaix, Dominique Soutif, Sylvain Ulisse, Ninel Ulloa Maureira

TRADUCTION
Kosal Mao, Soklim Tung

GRAPHISME, MISE EN PAGE
Melon Rouge Agency

CRÉDITS PHOTOGRAPHIQUES
- **Couverture** (haut de page) : Traversée par S. M. Norodom Sihamoni du vestibule d'accès à la grande salle des séances de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres aux côtés du Secrétaire perpétuel M. Michel Zink *© Brigitte Eymann/Académie des Inscriptions et Belles-Lettres*
- **Pages intérieures :**

Antoine Raab/melonrouge.asia, AFD – Dominique Fradin, AFD – Eric Beugnot, Léa Chamboncel /MNC EFEO, Sylvain Ulisse, MEN Chandevy, GA SEM Sovanny / NPMEC, Rakz Montana, J. Gaucher (EFEO/MAFA)

IMPRESSION
JSRC
470, boulevard Monivong
(enceinte du lycée Boeung Trabek), Phnom Penh

Retrouvez les articles sur
www.ambafrance-kh.org

AMBASSADE DE FRANCE
1, boulevard Monivong, Phnom Penh
Tél : (+855) (0) 23 430 032

D'ici le 14 juillet prochain, suivez-nous sur facebook :
www.facebook.com/france.cambodge

ÉDITO

La publication de la revue du 14 juillet 2014 m'offre l'occasion de m'adresser, pour la première fois, à tous ceux qui s'intéressent à la relation France Cambodge, nourrie cette année encore par d'importants rendez-vous et de nouvelles initiatives qui en illustrent le dynamisme.

Le patrimoine culturel et archéologique du Cambodge a été particulièrement à l'honneur cette année avec, en décembre 2013, la réunion ministérielle du Comité international de Coordination (CIC) pour la sauvegarde et le développement du site d'Angkor, en présence de Madame Aurélie Filippetti, ministre de la Culture et de la Communication, qui a réitéré l'engagement de la France à prendre une part active à la préservation du site. Le renouvellement de la co-présidence française et japonaise du CIC a d'ailleurs constitué, à ce titre, un signal fort. En écho à cette manifestation, le succès public – près de 105 000 visiteurs – de l'exposition « Angkor naissance d'un mythe » au musée Guimet à Paris d'octobre 2013 à janvier 2014 a démontré à nouveau l'intérêt que les Français portent à la culture cambodgienne, tout comme la réussite, en mai dernier, des représentations données en France et en Europe par le Ballet Royal. Enfin, le 9 mai 2014, Sa Majesté le Roi Norodom Sihamoni a honoré de sa présence une séance à l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres consacrée à deux décennies de coopération archéologique franco-cambodgienne à Angkor.

Autre temps fort de cette année, l'Agence française de développement (AFD) a conforté sa place parmi les principaux acteurs de l'aide au développement du Cambodge avec la signature du premier prêt souverain, en décembre 2013, pour des projets dans le secteur de l'irrigation et, en avril 2014, d'un financement pour des projets d'accès à l'eau et à l'électricité en zone rurale représentant respectivement des montants de 33 MUS$ et de 24 MUS$. L'agriculture, secteur qui emploie encore 60% des Cambodgiens, reste prioritaire pour l'AFD qui privilégie, entre autres, le développement de l'agriculture familiale pour faciliter son intégration aux circuits commerciaux. La formation professionnelle dans les secteurs clés de l'économie cambodgienne (tourisme et confection) constitue un autre axe d'intervention de l'AFD avec la perspective d'une meilleure insertion régionale du Cambodge, à la veille de la mise en place du marché unique de l'ASEAN.

Enfin, le Cambodge reste résolument engagé dans les opérations de maintien de la paix des Nations-Unies et ses troupes exercent leurs missions (santé, déminage, maintien de l'ordre) avec un grand professionnalisme, dans des conditions extrêmement difficiles. Les capacités opérationnelles des casques bleus cambodgiens sont renforcées grâce aux actions conduites par le centre national de formation au déminage et aux opérations de maintien de la paix auquel la France continue d'apporter son soutien. En mars 2014, le Cambodge a envoyé au Mali ses premières unités, déployées dans le nord du pays avec l'appui logistique et technique de la France. Je tiens ici à rendre hommage aux deux courageux soldats cambodgiens qui ont malheureusement perdu la vie au début du mois de juin sur ce théâtre d'opérations et présente mes sincères condoléances à leurs familles.

Je me réjouis enfin du dynamisme de la communauté française du Cambodge et, en particulier, de l'importante mobilisation de nos hommes d'affaires pour renforcer la présence économique de la France dans le royaume. La solidité de nos liens bilatéraux doit en effet s'enrichir d'échanges commerciaux plus importants et plus diversifiés. Je remercie tous les acteurs, français et cambodgiens, qui y contribuent.

A tous et à toutes, j'adresse mes meilleurs vœux de réussite à l'occasion de ce 14 juillet 2014.

Jean-Claude POIMBOEUF
Ambassadeur de France au Cambodge

© Ambassade de France au Cambodge

© Ambassade de France au Cambodge

© Ambassade de France au Cambodge

© Institut Français du Cambodge

EPHEMERIDE 2013 2014

1ER STAGE DE FORMATION AUX TECHNIQUES DE POLICE SCIENTIFIQUE pour les officiers de la Gendarmerie Royale Khmère (4-8 novembre 2013). L'objectif de ces actions alternant théorie et exercices pratiques, est de renforcer l'expertise cambodgienne en matière d'enquêtes judiciaires dans les affaires criminelles.

VISITE DU SÉNATEUR VINCENT EBLÉ (au centre), Président du groupe d'amitié France - Cambodge et Laos du Sénat, à l'occasion de la célébration, le 9 novembre 2013, du 60e anniversaire de l'indépendance du Cambodge. M.Eblé était accompagné de la sénatrice Bernadette Bourzai, présidente déléguée pour le Laos. Cette visite a illustré les liens d'amitié qui unissent les peuples français et cambodgiens.

VISITE DE MME AURÉLIE FILIPPETTI, ministre de la Culture et de la Communication, à Siem Reap dans le cadre de la 3e Conférence Intergouvernementale sur Angkor (5-6 décembre 2013). En tant que co-présidente de cette conférence organisée par le Cambodge, Mme Filippetti a témoigné du soutien constant de la France à la préservation et à la mise en valeur du patrimoine cambodgien.

LE BARREAU DE PARIS A TENU SON CAMPUS INTERNATIONAL Asie à Phnom Penh du 16 au 18 février 2014.

Ces journées de formation et de rencontres ont permis à une centaine d'avocats français de se familiariser avec l'environnement juridique et les enjeux économiques au Cambodge et dans l'ASEAN, sous la direction du Bâtonnier Me Pierre-Olivier Sur.

CÉRÉMONIE DE DÉPART POUR LES CASQUES BLEUS CAMBODGIENS rejoignant le Mali dans le cadre de la Mission des Nations Unies au Mali. 309 soldats des Forces Armées du Cambodge – une compagnie dédiée au déminage et une compagnie du génie – ont été déployés au Mali à partir de début mars 2014.

INAUGURATION, LE 11 MARS 2014, DES NOUVEAUX BÂTIMENTS DE L'INSTITUT PASTEUR AU CAMBODGE accueillant la plateforme régionale de recherche – Asie. Ce nouveau centre de recherche et d'excellence permet d'accueillir et de former les chercheurs cambodgiens et de la sous-région travaillant sur les maladies infectieuses émergentes ou ré-émergentes.

INAUGURATION DES NOUVEAUX LOCAUX DE L'IFC. L'Institut Français a ouvert le 26 mars son café-restaurant dédié à la cuisine française, et sa salle de cinéma rénovée (architecte Ivan Tizianel). Cela témoigne de la dynamique de l'Institut à diversifier son offre. L'IFC : un institut en mouvement, et la culture en partage.

JOURNÉE D'ÉTUDES à l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres consacrée à « deux décennies de coopération archéologique franco-cambodgienne à Angkor », le 9 mai 2014, sous le patronage et en présence de Sa Majesté le Roi Norodom Sihamoni. Le Roi du Cambodge a salué le rôle de la France qui « a permis la mise en place d'une campagne internationale de sauvegarde et de valorisation, assurément unique en son genre, dans les annales internationales du patrimoine culturel ».

© Sénat du Cambodge

©Ambassade de France au Cambodge

© Frédéric Périgois

© Brigitte Eymann/Académie des Inscriptions et Belles-Lettres

KHÉMA
PHNOM PENH

ERIC KAYSER
ARTISAN BOULANGER
PARIS

CAMBODIAN GATEWAY
underwear
Fabricant et Créateur
lingerie
Savoir - faire Français
exporté dans le monde entier
USINE
SSEZ - n°15 - Sihanoukville
www.gatewayunderwear.com
MAGASIN D'USINE
Marché russe - st 155 - n°175
Phnom Penh

PKMI, filiale du groupe Prévoir, propose une couverture santé, vie et accident pour vos collaborateurs au Cambodge.
Produit d'assurance à partir de
6 $
par an et par personne
Groupe Prévoir, spécialiste de l'assurance de personnes depuis 1910.
PKMI
MICRO INSURANCE
[VOS BÉNÉFICES]
• Prendre soin de vos employés et de votre entreprise
• Fidéliser vos collaborateurs
• Externaliser le risque et les opérations de couverture médicale
[NOTRE ENGAGEMENT]
• Une couverture à la mesure de vos besoins
• Un service médical et clientèle performant disponible 24h/24, 7j/7
• Aucun questionnaire médical
• Une solution complète couvrant les personnes
Parce que l'on n'assure pas les Hommes comme on assure un véhicule, PKMI vous apporte la meilleure expertise en assurance de personnes.
Solène FAVRE, CEO | 066 98 78 66 | favre@pkmi.asia
#106, rue 95, Boeung Trabek, Phnom Penh
023 22 33 60 | www.pkmi.asia

RICARD
RICARD
PASTIS de MARSEILLE
FRANCE
RICARD
RICARD

AIRFRANCE
FRANCE IS IN THE AIR
PARIS
AIRFRANCE KLM
AIRFRANCE.COM.KH
Phnom Penh - Paris, 4 fois par semaine. Opéré en partage de code avec Bangkok Airways au départ de Phnom Penh.
Pour plus d'information : mail.afklhelpdesk.kh@airfrance.fr

In Cambodia since 1992
Part of Bolloré Logistics:
600 offices and 35,800 staff in 102 countries
Household Goods & Removals
International Transportation
Customs Brokerage
Industrial Projects
Oil & Gas and Mining Logistics
SDV Cambodia
42, Street 222 - Phnom Penh
Tel: 855 (0)23 427 955 - Email: kh@sdv.com
SDV
Logistics. Imagination.
sdv.com
Bolloré LOGISTICS

L'agriculture familiale

L'AFD soutient l'agriculture familiale en permettant aux petits exploitants agricoles de se structurer, d'accéder aux principaux facteurs de production et au marché selon des normes de qualité et de rentabilité économique durables.

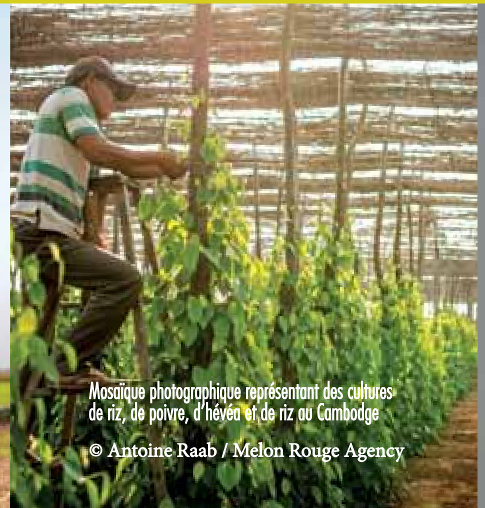

Mosaïque photographique représentant des cultures de riz, de poivre, d'hévéa et de riz au Cambodge

© Antoine Raab / Melon Rouge Agency

LE POIVRE DE KAMPOT

au Salon International de l'Agriculture (SIA)

M. Nguon et M. Canfin, ministre délégué au Développement, sur le stand de l'AFD au SIA

© AFD, Dominique Fradin

À l'occasion de l'Année Internationale de l'Agriculture Familiale, l'Agence Française de Développement (AFD) et le Centre International de Recherche Agronomique pour le Développement (CIRAD) ont organisé un stand au SIA 2014.

Au travers de différents événements (dégustations, conférences, interviews), la coopération française a mis l'accent sur l'agriculture familiale comme modèle de production ainsi que sur les moyens apportés pour en promouvoir le développement. Ce modèle vise à répondre aux trois défis du 21e siècle : nourrir la planète, créer des emplois décents et lutter contre les dégradations de l'environnement.

5 200 visiteurs ont ainsi dégusté dix produits « du terroir » (indications géographiques - IG) que l'AFD a aidé à faire émerger, notamment le poivre de Kampot et le sucre de palme de Kampong Speu.

C'est dans ce cadre que M. Nguon Lay, président de l'Association des producteurs de poivre de Kampot, a été invité à présenter ces deux produits. Après l'établissement d'un cadre réglementaire spécifique, l'appui de la France a consisté à renforcer les capacités des organisations professionnelles, à mettre en place la certification et à lutter contre l'utilisation frauduleuse de l'appellation. Grâce à ce label, le prix du poivre de Kampot a été multiplié par dix en quelques années et la demande reste bien supérieure à l'offre.

en savoir +
www.afd.fr/home

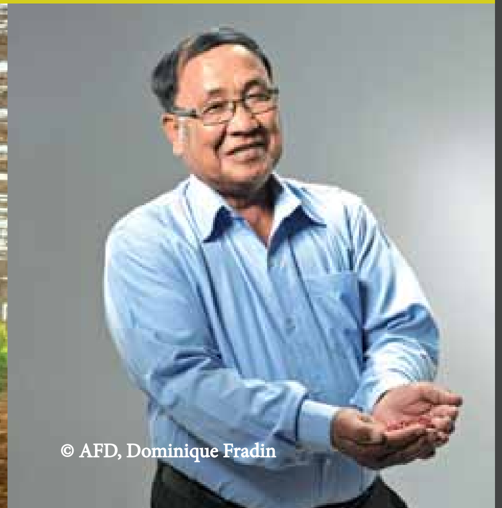

© AFD, Dominique Fradin

▸ *Témoignage*

M.Nguon Lay
Président de l'Association des producteurs de poivre de Kampot

« Lors du SIA, j'ai pu mettre à l'honneur les deux indications géographiques (IG) cambodgiennes. Sans ce label, ces produits auraient disparu. La tâche reste importante : augmenter les surfaces cultivées, faire la promotion des produits, développer des labels biologiques, renforcer les contrôles, réprimer les fraudes, aider les petits producteurs à se financer. A cet effet, la protection de l'agriculture familiale est essentielle. J'ai été frappé par l'attention que la France portait à son agriculture. Mon souvenir le plus marquant restera ma rencontre avec le Ministre chargé du développement M. Canfin. Après cette expérience, je souhaite aider à l'organisation au Cambodge d'un salon de l'agriculture dédié aux producteurs ».

LES PROJETS DE SOUTIEN

à l'agriculture familiale de l'AFD au Cambodge

© AFD, Eric Beugnot

Au Cambodge, comme dans bien d'autres pays en développement, l'AFD finance des projets de promotion de l'agriculture familiale, à travers notamment le développement de filières agricoles complètes. Il en va ainsi du caoutchouc, du poivre (cf. indication géographique de Kampot), du riz ou encore de la soie.

Ce soutien se caractérise par des processus de sécurisation foncière et d'amélioration de la productivité (accès aux intrants, optimisation des ressources naturelles), de financements des investissements productifs et de promotion de la commercialisation des produits. Mais l'essentiel réside dans la structuration professionnelle et interprofessionnelle des différentes filières (organisations paysannes, industriels, exportateurs), comme la Communauté des usagers des polders de Prey Nup, l'Association des producteurs de caoutchouc, ou encore la Fédération du riz du Cambodge.

" STRUCTURATION PROFESSIONNELLE "

À ce jour, l'AFD a engagé près de 85 millions d'euros pour encourager l'agriculture familiale au Cambodge. A l'avenir, l'AFD mettra l'accent sur le financement des relations contractuelles entre les entreprises agro-industrielles et les organisations paysannes, afin d'augmenter les revenus des exploitants agricoles, d'accroître la valeur ajoutée réalisée au Cambodge et ainsi d'envisager une croissance durable. ▪

en savoir ⊕
www.afd.fr/home/pays/asie/geo-asie/cambodge

© AFD, Eric Beugnot

QU'EST-CE QUE L'AGRICULTURE FAMILIALE ?

Contrairement aux idées reçues, l'agriculture familiale est avant tout une activité commerciale, qui va au-delà de la seule agriculture de subsistance. Le chef d'exploitation et sa famille sont à la fois main-d'œuvre et propriétaires des denrées produites, qui seront vendues. Le succès de son développement repose essentiellement sur l'accès au foncier, au crédit et au marché, ainsi que sur le regroupement des producteurs en organisations professionnelles.

en savoir ⊕
www.afd.fr/home/projets_afd/developpement_rural/agriculture-familiale

L'agriculture familiale dans le monde en 2014 › 1ER EMPLOYEUR MONDIAL
40% de la population active mondiale
Produit près de 80% de la production mondiale

Défis d'ici 2050 › NOURRIR 9 MILLIARDS D'HABITANTS dont 65 % d'urbains

ÉVÉNEMENTS PRÉVUS

au dernier trimestre 2014 autour de l'agriculture familiale

Dans le cadre de l'Année Internationale de l'Agriculture Familiale, l'AFD organisera en octobre 2014 à Phnom Penh une conférence autour de la problématique « agriculture contractuelle ».

- La triple question de l'accès au foncier, au crédit, et de la structuration des organisations paysannes, sera abordée en s'appuyant notamment sur l'expérience des filières riz, hévéa, acacia et épices.
- Cette conférence s'articulera autour de quatre temps :

1 DES TÉMOIGNAGES D'AGRICULTEURS,
2 UNE VISITE D'OUVRAGES HYDRO-AGRICOLES (KANDAL),
3 L'ORGANISATION D'UNE TABLE RONDE rassemblant des représentants des ministères, des institutions publiques et privées de crédit ainsi que les principaux acteurs des filières agro-industrielles,
4 UNE FOIRE AUX PRODUITS issus de l'agriculture familiale.

- Deux reportages seront réalisés par Radio France Internationale (RFI) sur cette thématique qui s'associera à cet événement.
- L'exposition « Les agricultures familiales, une chance pour la planète… », réalisée par le CIRAD et l'AFD sera également présentée à cette occasion à l'Institut Français du Cambodge. ▪

En 2014, parmi d'autres bailleurs de fonds,
L'AFD ACCOMPAGNE 150 PROJETS DANS LE MONDE !

COMMENT ACCOMPAGNER LE DÉVELOPPEMENT DE L'AGRICULTURE FAMILIALE ?

L'agriculture familiale est une chance pour la planète car elle est le modèle d'organisation de la production le plus performant pour relever les défis de la sécurité alimentaire mondiale, de l'emploi, de l'adaptation au changement climatique et de la préservation de l'environnement, dès lors qu'elle bénéficie de politiques publiques dynamiques.

Le patrimoine

La **France** intervient dans le domaine de la préservation et de la mise en valeur du patrimoine à travers des projets de restauration, de la formation et de la recherche.

Stèle de fondation du Mébon oriental. Inscription en sanskrit (K. 528) datée de 952 A.D. Collection de la Conservation d'Angkor (Siem Reap) Estampage en cours

© Léa Chamboncel / MNC EFEO

LE TEMPLE DU MEBON OCCIDENTAL

la formation par la restauration

Depuis 1907 la France apporte une contribution significative à la valorisation du site d'Angkor à travers des projets de restauration. Dans le cadre du projet en cours, outre la restauration du temple lui-même, remarquable par sa situation au centre du Baray occidental, l'accent est mis sur la formation aux métiers du patrimoine (principalement architectes et archéologues accomplissant des travaux de restauration) en liaison avec le Centre du patrimoine du Cambodge.

Ce projet est conduit en étroite collaboration avec l'Autorité pour la Protection du Site et l'Aménagement de la Région d'Angkor (APSARA) dont une des missions essentielles est d'assurer la coordination des activités menées par la trentaine d'équipes internationales intervenant sur le site d'Angkor.

"LA VALORISATION DU SITE D'ANGKOR"

L'École Française d'Extrême-Orient (EFEO), partenaire historique et emblématique de la préservation et de la mise en valeur du patrimoine au Cambodge et dans la région, est un opérateur essentiel de ce projet. L'ambassade de France souhaite, à l'occasion de la publication de cette revue, honorer la mémoire de l'architecte Pascal Royère, décédé en début d'année, qui a consacré son énergie et sa passion, durant de longues années, à la valorisation du site d'Angkor et en particulier au site du Baphuon. ▪

Visite du chantier de restauration du Mébon occidental par les élèves de l'École du patrimoine

© Sylvain Ulisse

Fouilles au Palais royal d'Angkor Thom

© J. Gaucher (EFEO/MAFA)

LE CENTRE DU PATRIMOINE

du Cambodge

Créé en 2007 avec l'appui de la France, le Centre du patrimoine, établissement public sous la tutelle du ministère cambodgien de la Culture et des Beaux-Arts se compose de deux départements distincts.

Le premier, **l'École du patrimoine**, à vocation régionale (Cambodge, Laos, Vietnam), a pour mission la formation d'architectes archéologues et d'ingénieurs aux problématiques de conservation, de restauration architecturale, urbaine et paysagère.

Le second département est **la Mission du patrimoine**, initialement créée en 2005 et devenue département du Centre du patrimoine en 2009. Elle a pour vocation l'inventaire et la connaissance du patrimoine post-angkorien, moins connu et étudié. Depuis sa création, une soixantaine d'architectes ont été formés dans ce cadre, grâce notamment au partenariat pédagogique développé avec l'Ecole de Chaillot à Paris, spécifiquement dédiée aux architectes du patrimoine. ▪

" PARTENARIAT PÉDAGOGIQUE "

▸ *Interview*

MEN Chandevy
Directrice du Centre du patrimoine :

Pourquoi avez-vous choisi de poursuivre vos études en France ?

« Je suis actuellement doctorante au Laboratoire de recherches en architecture de l'École Supérieure d'Architecture de Toulouse où je travaille sur un dictionnaire raisonné de l'architecture khmère. J'ai obtenu à ce titre une bourse du gouvernement français pour financer mes recherches. Même si ma famille est francophone, j'ai aussi choisi la France en raison du lien historique qui lie nos deux pays, notamment dans le domaine du patrimoine. La France est un carrefour des cultures et je souhaite vivement pouvoir transmettre ses valeurs culturelles aux jeunes architectes et urbanistes cambodgiens ».

Fragment de la stèle à quatre faces inscrite (sanskrit, K. 485). Phimeanakas, Angkor, fin XIIe

© Léa Chamboncel / MNC EFEO

APERÇU DU CONCOURS DE LA FRANCE DANS LE DOMAINE DU PATRIMOINE AU CAMBODGE

1907
L'EFEO reçoit la charge de la conservation du site d'Angkor.

1990
Reprise des chantiers archéologiques par l'EFEO sur le site d'Angkor.

1993
1ère Conférence intergouvernementale pour la conservation du site d'Angkor
- Adoption de la Déclaration de Tokyo
- Création du Comité international de coordination pour la sauvegarde et le développement du site historique d'Angkor (CIC Angkor) dont le secrétariat est assuré par l'UNESCO.

1995
Création de l'Autorité pour la Protection du Site et l'Aménagement de la Région d'Angkor (APSARA).

2003
2e Conférence intergouvernementale pour la conversation du site d'Angkor
- Adoption de la Déclaration de Paris
- Reconduction de la coprésidence franco-japonaise pour 10 ans.

2007
Création du Centre du patrimoine du Cambodge.

2011
Fin du chantier du Baphuon conduit notamment par l'EFEO. Inauguration par Sa Majesté le Roi Norodom Sihamoni et le Premier ministre français, François Fillon.

2012
Début des travaux de rénovation du temple du Mébon occidental dans le cadre d'un partenariat MAE/EFEO/APSARA/ministères français et cambodgien de la Culture.

2013
3e Conférence intergouvernementale pour la conversation du site d'Angkor
- Adoption de la Déclaration d'Angkor
- Reconduction de la coprésidence franco-japonaise pour 10 ans.

LE PATRIMOINE, *c'est également...*

La recherche en archéologie urbaine

Angkor Thom

par Jacques Gaucher, *Archéologue*

Les recherches archéologiques conduites sous la direction de Jacques Gaucher sur le site de Angkor Thom font aujourd'hui émerger les monuments de la forêt qui les recouvrait. Replacés dans un contexte, celui d'un espace urbain jusqu'à ce jour inconnu, ils proposent une nouvelle vision de l'ancienne capitale khmère.

"L'ANCIENNE CAPITALE KHMÈRE"

L'équipe scientifique française y développe un programme d'archéologie urbaine d'un type totalement nouveau centré sur la connaissance de la capitale, dans son ensemble et dans la longue durée. Fondé sur différentes techniques archéologiques il a permis de mettre au jour le plan d'urbanisme de l'ancienne capitale khmère. Il montre que le site d'Angkor Thom recouvrait bien celui d'un ensemble urbain ancien, au plan régulier, monumentalement planifié à plusieurs reprises et qui fut, à un moment donné de son histoire, densément habité.

Alors qu'aujourd'hui la Mission archéologique française à Angkor Thom recompose cettte histoire, ce sont à terme des possibilités de restauration d'un type nouveau qui s'annoncent, dans lesquelles la ville devient le monument, un monument non plus fait uniquement de pierre mais également d'eau et de végétaux. ▪

L'épigraphie

Les inscriptions du Cambodge ancien

par Dominique Soutif,
Responsable du centre de l'EFEO à Siem Reap

«Véritables archives de pierre, les inscriptions du Cambodge ancien (X[e]-XIVe siècles A.D.) sont notre principale source pour reconstruire l'histoire du pays khmer. C'est à partir d'elles et en s'aidant, aussi, de sources chinoises que l'on a pu reconstituer notamment la succession des souverains du pays.

"UNE LONGUE TRADITION"

Elles sont rédigées principalement en sanskrit, la langue de « culture » de l'Asie indianisée, et en vieux khmer, ancêtre du khmer actuel. L'épigraphie, c'est-à-dire l'étude de ces textes, est une longue tradition au sein de l'École française d'Extrême-Orient. Aujourd'hui, les chercheurs du programme de Corpus des inscriptions khmères (EFEO/EPHE) poursuivent l'inventaire débuté il y a un siècle par George Cœdès et s'attachent à étudier et diffuser leur contenu ». ▪

Autrefois appuyé par les soldats des Nations-Unies, le Royaume du Cambodge participe aujourd'hui activement aux opérations de maintien de la paix. Immersion au sein du centre national de préparation des forces de maintien de la paix (**NPMEC**), un centre d'expertise à vocation régionale dans le domaine du déminage.

Les opérations de maintien de la paix

Cérémonie de remise des drapeaux et prestation de serment des unités cambodgiennes avant leur départ pour le Mali, en février 2014

© GA SEM Sovanny / NPMEC

LA FRANCE ET LE NPMEC*

**National centre for Peacekeeping forces, Mines and Explosive remnants of war Clearance*

Le NPMEC, centre de préparation des forces de maintien de la paix, est fortement impliqué dans les opérations de déminage du Cambodge.

Sous l'autorité du Cambodian Mine Action and victim Authority (CMAA) et aux cotés de nombreux opérateurs nationaux et internationaux, il a d'ores et déjà effectué un travail remarquable de nettoyage des zones polluées en particulier sur les secteurs frontaliers avec la Thaïlande, les régions de Battambang et de Siem Reap. Ces actions ont contribué au développement du pays en permettant la construction de ponts, de routes communales et nationales, de systèmes d'irrigation mais également la restitution aux paysans des terres cultivables.

Le NPMEC dispose de deux structures soutenues par les partenaires internationaux dans le cadre de la formation et de l'entraînement qu'il dispense :

- l'Institut de préparation des forces de maintien de la paix à Oudong, plus particulièrement dédié aux cadres en stages de formation ;
- le Centre d'entraînement aux opérations de maintien de la paix à Kampong Speu, dédié à la préparation opérationnelle des compagnies.

La France conduit l'essentiel de ses actions de coopération auprès de l'Institut de Oudong.

Les grands défis à relever :

- Confirmer son statut de centre d'expertise à vocation régionale au sein de l'ASEAN dans le domaine du déminage.
- Maintenir un niveau d'engagement opérationnel élevé sous l'égide de l'ONU et favoriser la féminisation des unités. ▪

Repères chronologiques

De octobre 1991 à septembre 1993 : *deux opérations onusiennes de maintien de la paix au Cambodge : MIPRENUC et APRONUC.*

1er mars 2005 : *décision du gouvernement cambodgien de participer aux opérations de maintien de la paix puis création du Comité de coordination national.*

2 mars 2009 : *par décret ministériel, le Training, Mine/UXOs Clearance Center (TMCC) devient le NPMEC.*

Stage de déminage © GA SEM Sovanny / NPMEC

LES DIFFÉRENTES FORMATIONS ORGANISÉES PAR LA FRANCE AU NPMEC :

- √ **Enseignement du français** au profit des cadres désignés pour des missions de maintien de la paix en pays francophones.
- √ **Stage EOD/IED**, formation complémentaire au profit des spécialistes khmers du déminage.
- √ **Stage de police militaire**, formation dédiée aux contingents désignés pour le Soudan.
- √ **Stage d'officier d'état-major**, formation dédiée aux officiers supérieurs destinés à servir en état-major de l'ONU.
- √ **Hôpital de campagne de niveau 2**, formation complémentaire dédiée aux médecins et aux infirmiers.

(Photo de gauche) ▸ Enseignement du français en milieu militaire

(Photo de droite) ▸ Hôpital de campagne au Soudan du Sud

© GA SEM Sovanny / NPMEC

OPÉRATIONS TERMINÉES

OPÉRATIONS EN COURS

Les forces armées royales du Cambodge,

AU CŒUR DES OPÉRATIONS DE MAINTIEN DE LA PAIX

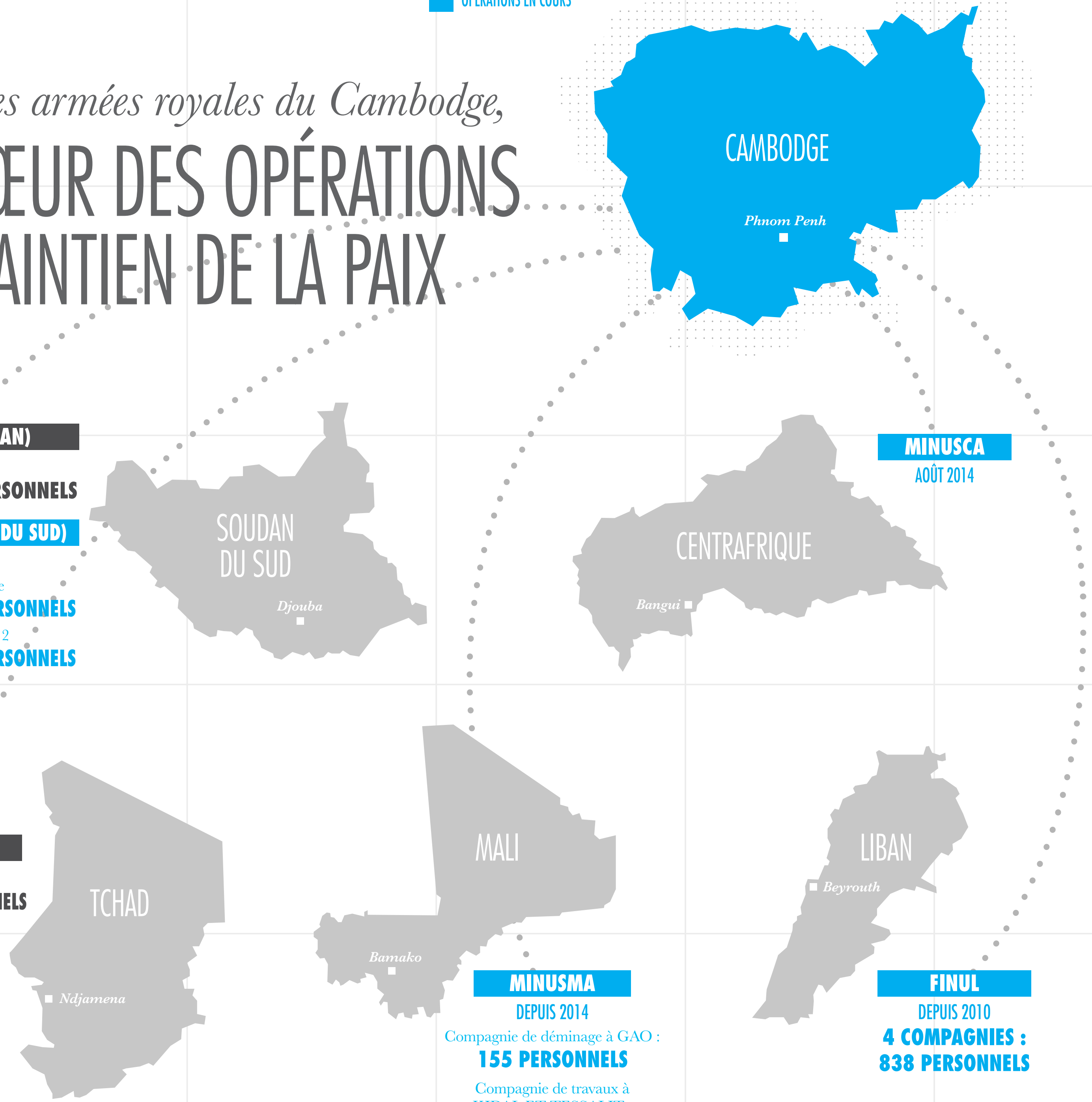

MINUS (SOUDAN)
DE 2006 - 2011
5 UNITÉS: 520 PERSONNELS

MINUSS (SOUDAN DU SUD)
DEPUIS 2012
Police Militaire
3 UNITÉS : 220 PERSONNELS
Hôpital niveau 2
3 UNITÉS : 237 PERSONNELS

MINUSCA
AOÛT 2014

MINURCART
2009 - 2010
1 UNITÉ : 42 PERSONNELS

MINUSMA
DEPUIS 2014
Compagnie de déminage à GAO :
155 PERSONNELS
Compagnie de travaux à KIDAL ET TESSALIT :
155 PERSONNELS

FINUL
DEPUIS 2010
4 COMPAGNIES : 838 PERSONNELS

Entraînement de la police militaire avant engagement

© GA SEM Sovanny/NPMEC

▸ *Entretien*

Lcl ART SOMEURN,
commandant le contingent de police militaire au Soudan du Sud (MINUSS).

© GA SEM Sovanny /NPMEC

Pouvez-vous décrire la mission du contingent cambodgien au Soudan du Sud ?

« L'unité de police militaire khmère au Soudan du Sud assure la sécurité des infrastructures et des personnes, contrôle le trafic routier pour traiter les différends avec la population. Suite aux événements récents survenus au Soudan du Sud, nous participons avec tous les services de sécurité à la surveillance des camps de réfugiés et contribuons également à garantir l'accès à l'eau potable. »

Au regard de la nature de cette mission opérationnelle, votre compagnie a-t-elle bénéficié d'une préparation spécifique ?

« La France a envoyé au Cambodge, plusieurs experts des missions de l'ONU afin de parfaire les savoir-faire techniques et tactiques de l'unité prévôtale khmère.

Par ailleurs, le conseiller français de la Mission de Coopération de Défense (MCD) auprès du directeur général du NPMEC a participé activement à notre formation dans le domaine tactique (rédaction des ordres opérationnels, topographie, etc.). La compagnie 711 a donc bénéficié de l'expérience de la France. »

Comment sont perçus les Cambodgiens par les autres soldats de l'ONU ?

« La police militaire est très appréciée par les autres forces onusiennes. Nos méthodes et nos procédures sont souvent similaires. »

Quel bilan tirez-vous de cette opération ?

« Participer à une mission de l'ONU est une formidable expérience ; pouvoir coopérer et travailler dans un environnement multinational est enrichissant mais surtout être apprécié et reconnu par les autres pays pour son niveau d'expertise est un honneur pour les soldats cambodgiens. »

Contrôle de police militaire au Soudan du Sud

© GA SEM Sovanny/NPMEC

Cambodia Airports développe et opère le réseau des trois aéroports internationaux du Cambodge. Ils desservent la capitale Phnom Penh et les deux principales destinations touristiques du pays: Siem Reap, la ville hébergeant le site archéologique des temples d'Angkor, et la station balnéaire et port de Sihanoukville.

CAMBODIA AIRPORTS

© Rakz Montana

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណពិសេស

ក្នុងឱកាសនៃមហោស្រពភាពយន្តអន្តរជាតិ "ការចងចាំ" កាលពីខែឧសភាឆ្នាំ២០១៤ ស្ថានទូតបារាំងសូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះលោក ប៉ាន់ ឫទ្ធី អ្នករៀបចំព្រឹត្តិការណ៍នេះ និងលោកស្រី កាតឺរីន ដឺណឺវ ភ្ញៀវកិត្តិយស ដែលបានជួយលើកស្ទួយវិស័យភាពយន្តនៅកម្ពុជា។ ប្រទេសបារាំង ដែលជាអ្នកជួយគាំទ្រដែរនោះ សូមកោតសរសើរចំពោះជោគជ័យនៃការរៀបចំមហោស្រពភាពយន្តលើកទីពីរនេះ ។

© Rakz Montana

សារលោក ឯកអគ្គរដ្ឋទូត

ការបោះពុម្ពផ្សាយព្រឹត្តិបត្រ១៤ កក្កដា ២០១៤នេះ បានផ្តល់ឱកាសអោយខ្ញុំថ្លែងសារជាលើកដំបូងទៅកាន់ប្រិយមិត្តអ្នកអានទាំងអស់ដែលចាប់អារម្មណ៍អំពីទំនាក់ទំនងរវាងប្រទេសបារាំង និងកម្ពុជា។ ដូចបណ្តាឆ្នាំមុនៗដែរ នៅឆ្នាំនេះ មានព្រឹត្តិការណ៍ និងការផ្តួចផ្តើមគំនិតថ្មីៗជាច្រើននឹងត្រូវរៀបចំឡើង ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងអោយឃើញពីភាពរស់រវើកនៃទំនាក់ទំនងទ្វេភាគី។

នៅឆ្នាំនេះ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ និងបុរាណវិទ្យានៃប្រទេសកម្ពុជាត្រូវបានផ្តល់កិត្តិយសជាពិសេស តាមរយៈការរៀបចំសន្និសីទអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីអង្គរ និងការប្រជុំគណៈកម្មាធិការអន្តរជាតិសម្របសម្រួលកិច្ចគាំពារ និងអភិវឌ្ឍន៍តំបន់អង្គរ ហៅកាត់ថា ICC អង្គរ កាលពីខែធ្នូ២០១៣ ដោយមានការចូលរួមពីសំណាក់លោកជំទាវ អូរ៉េលី ហ្វីលីប៉េទី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងគមនាគមន៍នៃប្រទេសបារាំង។ នៅក្នុងឱកាសនោះ លោកជំទាវបានគូសបញ្ជាក់សារជាថ្មីពីការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់បារាំងក្នុងការចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការអភិរក្សតំបន់អង្គរ។ ជាងនេះទៅទៀត ការជ្រើសរើសអោយប្រទេសបារាំង និងជប៉ុនបន្តធ្វើជាសហប្រធាននៃគណៈកម្មការ ICC អង្គរ គឺជាសញ្ញាដ៏ល្អមួយ។ នៅក្នុងបរិបទវប្បធម៌នេះ សារមន្ទីរហ្គីម៉េនៅទីក្រុងប៉ារីស៍បានរៀបចំពិព័រណ៍មួយលើប្រធានបទ "អង្គរ ដើមកំណើតនៃទេវកថា" ដោយទទួលបានអ្នកទស្សនាចំនួន១០៥ ០០០នាក់ពីខែតុលា ឆ្នាំ២០១៣ ដល់ខែមករា ឆ្នាំ២០១៤។ ជោគជ័យនេះបានឆ្លុះបញ្ចាំងសារជាថ្មីពីចំណាប់អារម្មណ៍របស់ប្រជាជនបារាំងចំពោះវប្បធម៌ខ្មែរ។ ជាងនេះទៅទៀត កាលពីខែឧសភាឆ្នាំមុន ការសម្តែងរបាំព្រះរាជទ្រព្យនៅប្រទេសបារាំង និងនៅទ្វីបអឺរ៉ុបក៏បានទទួលជោគជ័យធំធេងផងដែរ។ ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ចុងក្រោយ គឺកាលពីថ្ងៃទី៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤ ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី ទ្រង់បានយាងចូលរួមនៅក្នុងសិក្ខាសាលាមួយនៅបណ្ឌិតសភាអក្សរចារឹក និងអក្សរសាស្ត្រនៃប្រទេសបារាំងលើប្រធានបទ "ពីរទសវត្សរ៍នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបុរាណវិទ្យាបារាំង-កម្ពុជានៅអង្គរ" ។

ព្រឹត្តិការណ៍គួរអោយកត់សំគាល់មួយទៀតនៅឆ្នាំនេះ គឺទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំង(AFD)បានពង្រឹងតួនាទីរបស់ខ្លួនក្នុងចំណោមដៃគូផ្តល់ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗដល់ប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈការចុះហត្ថលេខាលើឥណទានសម្បទានលើកទី១ចំនួន៣៣លានដុល្លារ កាលពីខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៣សំរាប់គាំទ្រគំរោងក្នុងវិស័យធារាសាស្ត្រ និងហិរញ្ញប្បទានមួយទៀតចំនួន២៤លានដុល្លារកាលពីខែមីនាឆ្នាំ២០១៤សំរាប់គំរោងទទួលបានទឹកស្អាត និងអគ្គិសនីជនបទ។ កសិកម្មនៅតែជាវិស័យអាទិភាពសំរាប់ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំង ដោយហេតុថាប្រជាជនខ្មែរ៦០%គឺជាកសិករ។ ទីភ្នាក់ងារ AFD ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសលើការអភិវឌ្ឍកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ ដើម្បីអោយកសិផលទទួលបានទិន្នផលខ្ពស់ និងមានទីផ្សារប្រសើរជាងមុន។ ការបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈក្នុងវិស័យសំខាន់ៗនៃសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា(ពិសេសក្នុងផ្នែកទេសចរណ៍ និងវាយនភ័ណ្ឌ) គឺជាទិសដៅមួយទៀតនៃអន្តរាគមន៍របស់ទីភ្នាក់ងារ AFD ដើម្បីជួយអោយប្រទេសកម្ពុជាធ្វើសមាហរណកម្មតំបន់បានកាន់តែប្រសើរមុនពេលបង្កើតទីផ្សាររួមអាស៊ាន។

ជាទីបញ្ចប់ ប្រទេសកម្ពុជាបន្តចូលរួមដោយគ្មានស្ទាក់ស្ទើរក្នុងប្រតិបត្តិការថែរក្សាសន្តិភាពនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។ កងទ័ពកម្ពុជាបំពេញបេសកកម្មរបស់ខ្លួន (ផ្នែកសុខាភិបាល ការបោសសំអាតមីន និងការរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់) ប្រកបដោយលក្ខណៈវិជ្ជាជីវៈខ្ពស់ក្នុងស្ថានភាពដ៏លំបាកបំផុត។ សមត្ថភាពក្នុងការចុះប្រតិបត្តិការនៃកងទ័ពមួកខៀវកម្ពុជាត្រូវបានពង្រឹងតាមរយៈការហ្វឹកហ្វឺននៅមជ្ឈមណ្ឌលជាតិគ្រប់គ្រងកងកម្លាំងរក្សាសន្តិភាព បោសសម្អាតមីន និងកាកសំណល់សង្គ្រាម ក្រោមការគាំទ្រពីប្រទេសបារាំង។ កាលពីខែមីនាឆ្នាំ២០១៤ ប្រទេសកម្ពុជាបានបញ្ជូនកងកម្លាំងរបស់ខ្លួនជាលើកដំបូងទៅកាន់ប្រទេសម៉ាលី ហើយត្រូវបានដាក់ពង្រាយនៅភាគខាងជើងនៃប្រទេសនេះដោយមានជំនួយសំភារៈ និងបច្ចេកទេសពីប្រទេសបារាំង។ ឆ្លៀតក្នុងឱកាសនេះ ខ្ញុំសូមគោរពវិញ្ញាណក្ខន្ធទាហានកម្ពុជាដ៏ក្លាហានពីររូប ដែលបានបាត់បង់ជីវិតកាលពីដើមខែមិថុនាក្នុងពេលបំពេញបេសកកម្មនៅម៉ាលី ហើយខ្ញុំសូមចូលរួមរំលែកទុក្ខគ្រួសារសព។

ជាចុងក្រោយ ខ្ញុំសូមសំដែងនូវក្តីសោមនស្សរីករាយចំពោះសហគមន៍បារាំងនៅកម្ពុជា ជាពិសេសការមកបណ្តាក់ទុនដ៏ច្រើនរបស់អ្នកជំនួញបារាំង ដើម្បីពង្រឹងវត្តមានសេដ្ឋកិច្ចរបស់បារាំងនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ចំណងមិត្តភាពទ្វេភាគីនឹងកាន់តែរឹងមាំឡើងតាមរយៈកំណើននៃការផ្លាស់ប្តូរ និងពិពិធកម្មពាណិជ្ជកម្ម ។ ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់តួអង្គនានា ទាំងបារាំង និងកម្ពុជា ដែលបានចូលរួមក្នុងសកម្មភាពនេះ។

ខ្ញុំសូមជូនពរលោកអ្នកជួបប្រទះជោគជ័យគ្រប់ភារកិច្ច ក្នុងឱកាសនៃទិវាបុណ្យជាតិបារាំងថ្ងៃ១៤ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៤នេះ។

ហ្សង់ក្លូដ ពាំបឺហ្វ
ឯកអគ្គរដ្ឋទូតបារាំងប្រចាំកម្ពុជា

© ស្ថានទូតបារាំងប្រចាំកម្ពុជា

© ស្ថានទូតបារាំងប្រចាំកម្ពុជា

© ស្ថានទូតបារាំងប្រចាំកម្ពុជា

© វិទ្យាស្ថានបារាំងនៅកម្ពុជា

EPHEMERIDE

២០១៣ ២០១៤

វគ្គបណ្ដុះបណ្ដាលបច្ចេកទេសនគរបាលបច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រសំរាប់មន្ត្រីកងរាជអាវុធហត្ថ (ពីថ្ងៃទី៤ដល់ថ្ងៃទី៨ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣)។ គោលដៅនៃកម្មសិក្សា ដែលមានទាំងទ្រឹស្ដី និងលំហាត់អនុវត្ត គឺដើម្បីពង្រឹងជំនាញមន្ត្រីកម្ពុជាផ្នែកស៊ើបអង្កេតយុត្តិធម៌ក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ។

ទស្សនកិច្ចរបស់ឯកឧត្ដម វ៉ាំងសង់ អេប្លេ ប្រធានក្រុមមិត្តភាពព្រឹទ្ធសភាបារាំង-កម្ពុជា និងឡាវ ក្នុងឱកាសនៃការប្រារព្ធខួបទី៦០នៃទិវាឯករាជ្យថ្ងៃ៩ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣ របស់កម្ពុជា។ ឯកឧត្ដមត្រូវបានអមដំណើរដោយលោកជំទាវព្រឹទ្ធសភា ប៊ែរណាឌែត បួកហ្សេ ប្រធានប្រតិភូសំរាប់ប្រទេសឡាវ។ ទស្សនកិច្ចនេះបានឆ្លុះបញ្ចាំងអោយឃើញពីចំណងមិត្តភាពដែលភ្ជាប់ប្រជាជនបារាំង និងប្រជាជនកម្ពុជា។

ទស្សនកិច្ចរបស់លោកជំទាវ អូរ៉េលី ហ្វីលីប៉េទី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងគមនាគមន៍ នៅសៀមរាប ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសន្និសីទអន្តររដ្ឋាភិបាលលើកទី៣ ស្ដីពីអង្គរ (៥-៦ ធ្នូ ២០១៣)។ ក្នុងនាមជាសហប្រធានសន្និសីទដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយប្រទេសកម្ពុជានេះ លោកជំទាវហ្វីលីប៉េទីបានសំដែងការគាំទ្រឥតងាករេរបស់ប្រទេសបារាំង ដល់ការថែរក្សា និងលើកតំកើងបេតិកភណ្ឌកម្ពុជា។

គណៈមេធាវីទីក្រុងប៉ារីស៍បានរៀបចំជំនួបអន្តរជាតិអាស៊ីរបស់ខ្លួននៅទីក្រុងភ្នំពេញ ពីថ្ងៃទី១៦ ដល់ថ្ងៃទី១៨ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១៤។

ក្រោមការដឹកនាំរបស់ប្រធានគណៈមេធាវីលោកព្យែរ អូលីវីយេ សួរ ទិវានៃការបណ្ដុះបណ្ដាល និងការជួបជុំគ្នានេះបានផ្ដល់ឱកាសអោយមេធាវីបារាំងប្រមាណ១០០នាក់ សិក្សាស្វែងយល់អំពីបរិស្ថានគតិយុត្តិ និងបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកម្ពុជា និងក្នុងតំបន់អាស៊ាន។

ពិធីជូនដំណើរកងទ័ពមួកខៀវកម្ពុជាដែលទៅបំពេញបេសកកម្មនៅប្រទេសម៉ាលី ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអង្គការសហប្រជាជាតិ។ ទាហានចំនួន៣០៩នាក់ នៃកងអនុសេនាធំដែលមានជំនាញក្នុងការដោះមីន និងកងអនុសេនាធំកងវិស្វកម្មត្រូវបានដាក់ពង្រាយនៅម៉ាលី ចាប់ពីដើមខែមីនា ឆ្នាំ២០១៤។

ពិធីសម្ពោធមន្ទីរពិសោធន៍ស្រាវជ្រាវថ្នាក់តំបន់- អាស៊ីនៅវិទ្យាស្ថានប៉ាស្ទ័រកម្ពុជា។ មជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវថ្មីប្រកបដោយបច្ចេកវិទ្យាទំនើបនេះអាចទទួល និងបណ្ដុះបណ្ដាលអ្នកស្រាវជ្រាវកម្ពុជា និងអនុតំបន់ ដែលធ្វើការងារផ្នែកជំងឺឆ្លងថ្មី ឬជំងឺឆ្លងរាលដាលកកើតឡើងវិញ។

ពិធីសម្ពោធអាគារថ្មីៗនៃវិទ្យាស្ថានបារាំងនៅកម្ពុជា។ កាលពីថ្ងៃទី២៦ ខែមីនា វិទ្យាស្ថានបារាំងបានបើកសម្ពោធភោជនីយដ្ឋានរបស់ខ្លួន ដែលបំរើម្ហូបបារាំង ព្រមទាំងរោងភាពយន្តដែលត្រូវបានជួសជុលកែលំអដោយស្ថាបត្យករ អ៊ីវ៉ង់ ទីស្សាណែល។ ការសម្ពោធនេះឆ្លុះបញ្ចាំងអោយឃើញអំពីភាពស្វាហាប់របស់វិទ្យាស្ថានក្នុងការផ្ដល់សេវាដ៏សំបូរបែបរបស់ខ្លួន។ វិទ្យាស្ថានបារាំងនៅកម្ពុជា: វិទ្យាស្ថានមួយដែលធ្វើចលនាឥតឈប់ឈរ និង ការចែករំលែកវប្បធម៌។

សិក្ខាសាលានៅបណ្ឌិតសភាអក្សរចារឹក និងអក្សរសាស្ត្រនៃប្រទេសបារាំង លើប្រធានបទ "ពីរទសវត្សរ៍នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបុរាណវិទ្យាបារាំង-កម្ពុជានៅអង្គរ" កាលពីថ្ងៃទី៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤ក្រោមព្រះរាជាធិបតីភាពរបស់ព្រះករុណាព្រះបាទសម្ដេចព្រះបរមនាថនរោត្តម សីហមុនី។ ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានកោតសរសើរតួនាទីរបស់ប្រទេសបារាំងក្នុងការជំរុញអោយមានយុទ្ធនាការអន្តរជាតិដើម្បីអភិរក្ស និងលើកស្ទួយតំលៃបេតិកភណ្ឌអង្គរ ដែលជាគំនិតផ្ដួចផ្ដើមតែមួយគត់ក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្របេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ពិភពលោក។

© ព្រឹទ្ធសភាកម្ពុជា

© ស្ថានទូតបារាំងប្រចាំកម្ពុជា

© ហ្សេដើក ប៉េរ៉ូស្ស៊ែរ

© ប្រ៊ីហ្ស៊ីត អេម៉ាន់ បណ្ឌិតសភាអក្សរចារឹក និងអក្សរសាស្ត្រ

កសិកម្ម ជាលក្ខណ:គ្រួសារ

ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំងទ្រទ្រង់កសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារដោយអនុញ្ញាតអោយអ្នកប្រកបរបរកសិកម្មតូចៗចងក្រងជារចនាសម្ព័ន្ធ មានលទ្ធភាពបង្កើនផលិតកម្ម និងឈានចូលទៅក្នុងទីផ្សារស្របតាមបទដ្ឋានគុណភាព និងទទួលផលចំណេញប្រកបដោយចីរភាព។

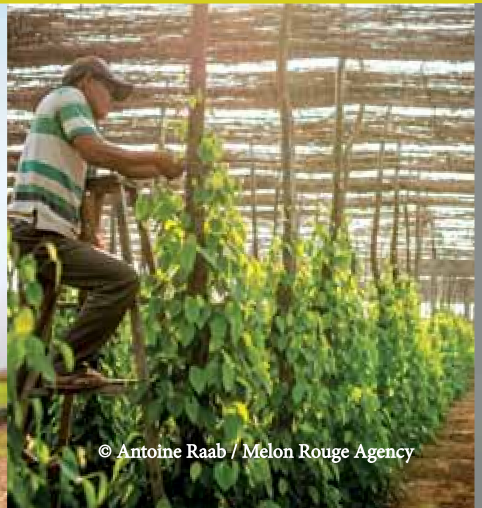

© Antoine Raab / Melon Rouge Agency

លោកងួន ឡាយ និងលោក កង់ហ្វាំង រដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូទទួលបន្ទុកការអភិវឌ្ឍនៅស្តង់របស់ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំងក្នុងឱកាសពិព័រណ៍កសិកម្មអន្តរជាតិ។

© AFD, Dominique Fradin

ម្រេចកំពត

ចូលរួមពិព័រណ៍កសិកម្មអន្តរជាតិ

ក្នុងឱកាសនៃឆ្នាំអន្តរជាតិនៃកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំង(AFD) និងមជ្ឈមណ្ឌលអន្តរជាតិស្រាវជ្រាវក្បេត្រសាស្ត្រសំរាប់ការអភិវឌ្ឍន៍(CIRAD) បានរៀបចំស្តង់មួយនៅពិព័រណ៍កសិកម្មអន្តរជាតិឆ្នាំ២០១៤។

តាមរយៈកម្មវិធីផ្សេងៗ (មានការភ្លក់រសជាតិ សន្និសីទការសំភាសន៍)កិច្ចសហប្រតិបត្តិការបារាំងបានផ្តោតលើកសិកម្ម លក្ខណៈគ្រួសារជាគំរូនៃផលិតកម្មរួមទាំងមធ្យោបាយលើកកំពស់ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យនេះទៀតផង។ គំរូផលិតកម្មនេះមានគោលដៅឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហាប្រឈមបីក្នុងសតវត្សទី២១: ផ្គត់ផ្គង់ម្ហូបអាហារដល់ភពផែនដី បង្កើតការងារធ្វើសមរម្យ និងប្រយុទ្ធប្រឆាំងការធ្វើអោយខូចបរិស្ថាន។

អ្នកទស្សនាចំនួន៥ ២០០នាក់បានភ្លក់ផលិតផលចំនួន១០ "ដែលផលិតក្នុងស្រុក" (ជាផលិតផលសំគាល់ភូមិសាស្ត្រ) ដែលទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំងបានលើកស្ទួយនៅលើទីផ្សារ ជាពិសេសម្រេចកំពត និងស្ករត្នោតខេត្តកំពង់ស្ពឺ។

គឺនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌនេះហើយដែលលោក ងួន ឡាយ ប្រធានសមាគមលើកកំពស់ម្រេចកំពត ត្រូវបានអញ្ជើញអោយទៅធ្វើបទបង្ហាញអំពីផលិតផលទាំងពីរនេះ។ បន្ទាប់ពីការបង្កើតក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ជាក់លាក់ការគាំទ្ររបស់ប្រទេសបារាំងផ្តោតលើការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ណអាជីព ការចេញលិខិតទទួលស្គាល់ និងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងការបន្លំប្រើប្រាស់ឈ្មោះផលិតផល។ បន្ទាប់ពីទទួលបានម៉ាកសំគាល់ភូមិសាស្ត្រ តំលៃម្រេចកំពតបានកើនឡើង១០ដងក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ហើយតំរូវការនៅតែខ្ពស់ជាងការផ្គត់ផ្គង់។ ■

សំរាប់ព័ត៌មាន ⊕
www.afd.fr/home

© AFD, Dominique Fradin

▸ សក្ខីកម្មរបស់

លោក ងួន ឡាយ

ប្រធានសមាគមលើកកំពស់ម្រេចកំពត

"ក្នុងឱកាសពិព័រណ៍កសិកម្មអន្តរជាតិខ្ញុំបានលើកតំកើងកិត្តិយសម៉ាកសំគាល់ភូមិសាស្ត្រទំនិញរបស់កម្ពុជា។ ប្រសិនបើគ្មានស្លាកយីហោនេះទេផលិតផលទាំងនេះប្រហែលបាត់ឈ្មោះទៅហើយ។ កិច្ចការដែលត្រូវធ្វើនៅមានច្រើនទៀត ដូចជាបង្កើនទំហំផ្ទៃដីដាំដុះ ផ្សព្វផ្សាយអំពីផលិតផល អភិវឌ្ឍទំនិញសំគាល់ភូមិសាស្ត្រ ពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យ បង្ក្រាបការក្លែងបន្លំ ជួយកសិករតូចៗអោយទទួលបានហិរញ្ញប្បទាន។ ក្នុងន័យនេះហើយទើបការការពារកសិកម្មលក្ខណៈគ្រួសារមានសារសំខាន់។ ខ្ញុំមានសេចក្តីរំភើបចំពោះការយកចិត្តទុកដាក់របស់ប្រទេសបារាំងទៅលើវិស័យកសិកម្ម។ អនុស្សាវរីយ៍ដែលខ្ញុំមិនអាចបំភ្លេចបាននោះគឺការជួបជាមួយលោក កង់ហ្វាំង រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកអភិវឌ្ឍន៍។ បន្ទាប់ពីទទួលបានបទពិសោធន៍នេះ ខ្ញុំចង់ជួយរៀបចំអោយមានពិព័រណ៍កសិកម្មមួយនៅប្រទេសកម្ពុជា។"

គំរោងទ្រទ្រង់កសិកម្ម

ជាលក្ខណៈគ្រួសាររបស់ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំងនៅកម្ពុជា

© AFD, Eric Beugnot

នៅប្រទេសកម្ពុជាក៏ដូចជានៅប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងទៀតដែរ ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំង (AFD) ផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់គំរោងលើកកំពស់ផ្នែកកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ ជាពិសេសតាមរយៈការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្មពេញលេញ។ ដំណាំដែលទទួលបានការគាំទ្រពីបារាំងមានដូចជាកៅស៊ូ ម្រេច (សូមមើលអត្ថបទអំពីម្រេចកំពត) អង្ករ ឬស្បូត្រជាដើម។

សំរាប់ព័ត៌មាន ⊕
www.afd.fr/home/pays/asie/geo-asie/cambodge

ការគាំទ្រនេះសអោយឃើញតាមរយៈការធានាសុវត្ថិភាពដីធ្លី និងការលើកកំពស់ផលិតកម្ម (តាមរយៈការបង្កើនគុណភាពដី និងការប្រើប្រាស់អោយអស់លទ្ធភាពនូវធនធានធម្មជាតិ) ក៏ដូចជាការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់កសិករ និងការលើកស្ទួយការលក់ដូរផលិតផល។ ប៉ុន្តែអ្វីដែលសំខាន់នោះ គឺការរៀបចំចងក្រងសមាគមអ្នកមានអាជីពដូចគ្នាឬខុសគ្នាតាមវិស័យនិមួយៗ (សមាគមកសិករ ឧស្សាហករ អ្នកនាំចេញ) ដូចករណីសមាគមអ្នកប្រើប្រាស់ទំនប់ការពាទឹកប្រៃព្រៃនប់ សមាគមកៅស៊ូកម្ពុជា ឬសហព័ន្ធស្រូវអង្ករកម្ពុជាជាដើម។

"រៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធអាជីព"

មកដល់ពេលនេះ ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំងបានផ្តល់ប្រាក់កំចីចំនួនជិត៨៥លានអឺរ៉ូ ដើម្បីលើកទឹកចិត្តកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារនៅប្រទេសកម្ពុជា។ ក្នុងពេលខាងមុខ ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំងនឹងផ្តោតលើការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់ទំនាក់ទំនងកិច្ចសន្យារវាងសហគ្រាសកសិឧស្សាហកម្ម និងក្រុមកសិករដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូលអ្នកប្រកបរបរក្នុងវិស័យកសិកម្ម និងបង្កើនតំលៃបន្ថែមនៅប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីវិវឌ្ឍឆ្ពោះទៅកាន់កំណើនប្រកបដោយចីរភាព។ ▪

© AFD, Eric Beugnot

តើអ្វីទៅជាកសិកម្មលក្ខណៈគ្រួសារ ?

ផ្ទុយពីការគិតជាទូទៅ កសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារគឺជាសកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មដែលលើសពីកសិកម្មដើម្បីបំពេញតំរូវការចាំបាច់។មេគ្រួសារ និងសមាជិកគ្រួសារគឺជាកំលាំងពលកម្មផង និងជាម្ចាស់កសិកផលសំរាប់លក់ផង។ ជោគជ័យនៃការអភិវឌ្ឍកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារនេះ សំខាន់ផ្អែកលើលទ្ធភាពទទួលបានដីឥណទាន និងទីផ្សារ ព្រមទាំងការរួមគ្នាជាក្រុមរបស់ផលិតករអោយទៅជាសមាគមអាជីព។

សំរាប់ព័ត៌មាន ⊕
www.afd.fr/home/projets_afd/developpement_rural/agriculture-familiale

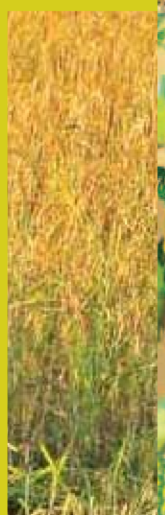

កសិកម្មជាលក្ខណៈ
គ្រួសារក្នុងពិភពលោកឆ្នាំ
២០១៤
ជាវិស័យ
ប្រើប្រាស់
កំលាំងពលកម្ម
ច្រើនជាងគេលើលោក

ស្រូបយក
៤០%
នៃប្រជាជនសកម្ម
ក្នុងពិភពលោក

ផលិត
ប្រមាណ ៨០%
នៃផលិតកម្មកសិកម្ម
ពិភពលោក

គោលដៅ
ដែលត្រូវសំរេច
២០៥០
ផ្គត់ផ្គង់ចំណីអាហារ
ដល់ប្រជាជន
៩ពាន់លាននាក់
ដែល៦៥%ជាអ្នក
រស់នៅតាមទីក្រុង។

ព្រឹត្តិការណ៍នានា

នៅត្រីមាសចុងក្រោយឆ្នាំ២០១៤ ជុំវិញកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃឆ្នាំអន្តរជាតិនៃកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំងនឹងរៀបចំនៅទីក្រុងភ្នំពេញ នៅខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤ នូវសន្និសីទមួយស្តីពី "កសិកម្មតាមកិច្ចសន្យា"។

- បញ្ហាបីជុំវិញការទទួលបានដីធ្លី ឥណទាន និងការរៀបចំរចនាសម្ព័ន្ធកសិករ នឹងត្រូវយកមកសិក្សាដោយផ្អែកជាពិសេសលើបទពិសោធន៍ក្នុងវិស័យអង្ករ កៅស៊ូ និងអាកាស្យាជាដើម។
- សន្និសីទនេះនឹងធ្វើឡើងជាបួនដំណាក់កាលគឺ

១ **សក្ខីកម្មរបស់កសិករ**

២ **ទស្សនកិច្ចកសិដ្ឋានវារីកសិកម្ម**នៅខេត្តកណ្តាល

៣ **ការរៀបចំវេទិកាតុមូល**ដែលមានការចូលរួមពីតំណាងក្រសួង ស្ថាប័នសាធារណៈ និងឯកជនស្ថាប័នផ្តល់ឥណទាន រួមទាំងតួអង្គសំខាន់ៗផ្នែកកសិឧស្សាហកម្ម

៤ **ពិព័រណ៍ផលិតផលកសិកម្ម** ជាលក្ខណៈគ្រួសារ

- បទយកការណ៍ពីរនឹងត្រូវធ្វើឡើងដោយវិទ្យុបារាំងអន្តរជាតិ (RFI) អំពីព្រឹត្តិការណ៍នេះផងដែរ។
- ពិព័រណ៍ក្រោមប្រធានបទ "កសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ ឱកាសមួយសំរាប់ភពផែនដី ..." រៀបចំឡើងដោយ CIRAD និង AFD នឹងត្រូវបង្ហាញក្នុងឱកាសនោះដែរនៅវិទ្យាស្ថានបារាំងនៅកម្ពុជា។ ▪

នៅឆ្នាំ២០១៤
ក្នុងចំនោមអ្នកផ្តល់ជំនួយផ្សេងទៀត
ទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍន៍បារាំងទ្រទ្រង់
គំរោងចំនួន១៥០នៅក្នុងពិភពលោក

តើត្រូវចូលរួមក្នុងការអភិវឌ្ឍកសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារដោយរបៀបណា ?

កសិកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារគឺជាឱកាសមួយសំរាប់ភពផែនដីដោយសារកសិកម្មប្រភេទនេះជាគំរូដ៏មានប្រសិទ្ធភាពបំផុតនៃការរៀបចំផលិតកម្ម ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាសុវត្ថិភាពចំណីអាហារពិភពលោក បញ្ហាការងារ ការបន្សាំទៅនឹងបំលាស់ប្តូរអាកាសធាតុ និងការថែរក្សាបរិស្ថាន។ ជោគជ័យនេះអាចសំរេចបានលុះត្រាតែមានគោលនយោបាយសាធារណៈច្បាស់លាស់។

បេតិកភណ្ឌ

ប្រទេសបារាំងទ្រទ្រង់ដល់ការអភិរក្ស និងលើកកំពស់តំលៃបេតិកភណ្ឌតាមរយៈគំរោងជួសជុល បណ្តុះបណ្តាល និងស្រាវជ្រាវ។

ផ្ទាំងសិលាចារឹកនៅប្រាសាទមេបុណ្យខាងលិច (K 528) សរសេរជាភាសាសំស្ក្រឹតនៅក្នុងឆ្នាំ ៩៥២។ ការផ្តិតទុកជាឯកសារកំពុងដំណើរការ។

© Léa Chamboncel / MNC EFEO

ប្រាសាទមេបុណ្យខាងលិច

ការបណ្តុះបណ្តាលតាមរយៈការជួសជុល

ចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩០៧មក ប្រទេសបារាំងចូលរួមចំណែកយ៉ាងសកម្មក្នុងការលើកស្ទួយតំលៃរមណីយដ្ឋានអង្គរតាមរយៈគំរោងជួសជុលនានា។ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃគំរោងកំពុងដំណើរការ ក្រៅពីការជួសជុលប្រាសាទ ដែលស្ថិតនៅចំកណ្តាលបារាយណ៍ខាងលិចនោះ ប្រទេសបារាំងសង្កត់ធ្ងន់លើការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបេតិកភណ្ឌ (ជាអាទិ៍ស្ថាបត្យករ និងបុរាណវិទូ ដែលធ្វើការក្នុងផ្នែកជួសជុលប្រាសាទ) ដោយសហការជាមួយមជ្ឈមណ្ឌលបេតិកភណ្ឌកម្ពុជា។

គំរោងធ្វើឡើងដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដ៏ជិតស្និទ្ធជាមួយអាជ្ញាធរអប្សរាដែលមានតួនាទីសំរបសំរួលសកម្មភាពនានារបស់ក្រុមអ្នកជំនាញអន្តរជាតិប្រមាណ៣០ក្រុម ដែលកំពុងបំពេញការងារនៅតំបន់អង្គរ។

> "លើកស្ទួយតំលៃរមណីយដ្ឋានអង្គរ"

សាលាបារាំងចុងបូព៌ា (EFEO) ដែលជាដៃគូជាប្រវត្តិសាស្ត្រក្នុងការអភិរក្ស និងលើកស្ទួយតំលៃបេតិកភណ្ឌនៅកម្ពុជា និងក្នុងតំបន់គឺជាប្រតិបត្តិករដ៏សំខាន់នៅក្នុងគំរោងនេះ។ ក្នុងឱកាសនៃការបោះពុម្ពផ្សាយព្រឹត្តិបត្រនេះ ស្ថានទូតបារាំងសូមឧទ្ទិសកុសលដល់វិញ្ញាណក្ខន្ធលោក ប៉ាស្កាល់ រ៉ូយែរ ដែលបានទទួលមរណភាពកាលពីដើមឆ្នាំ។ លោកបានចំណាយកំលាំងកាយចិត្តអស់រយៈពេលជាច្រើនឆ្នាំ ដើម្បីលើកស្ទួយតំលៃតំបន់អង្គរ ជាពិសេសប្រាសាទបាពួន។ ▪

សិស្សសាលាបេតិកភណ្ឌធ្វើទស្សនកិច្ចសិក្សានៅការដ្ឋានជួសជុលប្រាសាទមេបុណ្យខាងលិច

© Sylvain Ulisse

កំណាយបុរាណវិទ្យានៅអតីតរាជធានីអង្គរធំ

© J. Gaucher (EFEO/MAFA)

មជ្ឈមណ្ឌល
បេតិកភណ្ឌកម្ពុជា

មជ្ឈមណ្ឌលបេតិកភណ្ឌកម្ពុជាត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ២០០៧ ដោយមានការគាំទ្រពីប្រទេសបារាំង។ មជ្ឈមណ្ឌលនេះគឺជាគ្រឹះស្ថានសាធារណៈស្ថិតក្រោមឱវាទក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ ដោយមាននាយកដ្ឋានពីរផ្សេងគ្នា :

នាយកដ្ឋានទី១គឺ **សាលាបេតិកភណ្ឌ** ដែលបង្កើតឡើងក្នុងកំរិតតំបន់ (ប្រទេសកម្ពុជា ឡាវ វៀតណាម) ក្នុងគោលដៅបណ្តុះបណ្តាលស្ថាបត្យករ បុរាណវិទូ និងវិស្វករលើការងារអភិរក្ស ក៏ដូចជាជួសជុលស្ថាបត្យកម្មបេតិកភណ្ឌទីក្រុង និងទេសភាព។

នាយកដ្ឋានទី២ គឺ**បេសកកម្មបេតិកភណ្ឌ** ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ២០០៥ ហើយបានក្លាយជានាយកដ្ឋាននៃមជ្ឈមណ្ឌលបេតិកភណ្ឌ នៅឆ្នាំ២០០៩ ដោយមានជំនាញក្នុងការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌ និងសិក្សាអំពីបេតិកភណ្ឌក្រោយសម័យអង្គរ ដែលគេមិនសូវស្គាល់ និងសិក្សា។

ចាប់តាំងពីការបង្កើតមក ស្ថាបត្យករប្រមាណ៦០រូបត្រូវបានបណ្តុះបណ្តាលក្នុងក្របខ័ណ្ឌនេះ ដោយសហការលើកម្មវិធីសិក្សាជាមួយសាលាសៃយ៉ូនៃទីក្រុងប៉ារីស ដែលមានជំនាញជាក់លាក់ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលស្ថាបត្យករបេតិកភណ្ឌ។ ▪

"សហការលើកម្មវិធីសិក្សា"

▶ បទសំភាសន៍

លោកស្រី ម៉ែន ចន្ទ័ទេវី
នាយិកាមជ្ឈមណ្ឌលបេតិកភណ្ឌ

តើហេតុអ្វីលោកស្រីបានសំរេចចិត្តបន្តការសិក្សានៅប្រទេសបារាំង ?

"បច្ចុប្បន្ន ខ្ញុំកំពុងសិក្សាថ្នាក់បណ្ឌិតស្ថាបត្យកម្មនៅសាលាស្ថាបត្យកម្មជាន់ខ្ពស់ក្រុងទូលូ ដែលនៅទីនោះខ្ញុំធ្វើការស្រាវជ្រាវអំពីវចនានុក្រមស្ថាបត្យកម្មខ្មែរ។ ក្នុងន័យនេះខ្ញុំបានទទួលអាហារូបករណ៍ពីរដ្ឋាភិបាលបារាំងដើម្បីធ្វើការងារស្រាវជ្រាវរបស់ខ្ញុំ។ ថ្វីបើគ្រួសារខ្ញុំជាអ្នកនិយាយភាសាបារាំង តែខ្ញុំជ្រើសរើសប្រទេសបារាំងក៏ដោយសារតែចំណងប្រវត្តិសាស្ត្រដែលភ្ជាប់ប្រទេសយើងទាំងពីរ ជាពិសេសក្នុងផ្នែកបេតិកភណ្ឌ។ ប្រទេសបារាំងជាចំណុចប្រសព្វនៃវប្បធម៌ ហើយខ្ញុំមានបំណងមោះមុតក្នុងការផ្ទេរតំលៃវប្បធម៌របស់បារាំងទៅដល់ស្ថាបត្យករ និងអ្នកជំនាញនគរូបនីយកម្មវ័យក្មេងកម្ពុជា។"

ផ្ទាំងសិលាចារឹកភាសាសំស្រ្កឹត(K៤៨៥) ភិមានអាកាស អង្គរ ចុងសតវត្សរ៍ទី១២

© Léa Chamboncel / MNC EFEO

កាលប្បវត្តិ (ជំនួយរបស់បារាំងក្នុងវិស័យបេតិកភណ្ឌនៅកម្ពុជា)

- **១៩០៧** សាលាបារាំងចុងបូព៌ាបានទទួលបន្ទុកក្នុងការថែរក្សាតំបន់អង្គរ
- **១៩៩០** ការចាប់បើកឡើងវិញនូវការដ្ឋានបុរាណវិទ្យាដោយសាលាបារាំងចុងបូព៌ានៅតំបន់អង្គរ
- **១៩៩៣** ការរៀបចំសន្និសីទអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីការអភិវឌ្ឍ និងអភិរក្សប្រាសាទអង្គរ លើកទី១ ការអនុម័តសេចក្តីថ្លែងការណ៍ក្រុងតូក្យូ ការបង្កើតគណៈកម្មាធិការអន្តរជាតិដើម្បីសំរបសំរួលកិច្ចគាំពារ និងអភិវឌ្ឍរមណីយដ្ឋានប្រវត្តិសាស្ត្រអង្គរ (CIC Angkor) ដែលមានអង្គការយូណេស្កូជាលេខាធិការដ្ឋាន។ ប្រទេសបារាំង និងជប៉ុនជាសហប្រធានក្នុងចិរវេលាដប់ឆ្នាំដំបូង
- **១៩៩៥** ការបង្កើតអាជ្ញាធរអប្សរា
- **២០០៣** សន្និសីទអន្តររដ្ឋាភិបាលលើកទី២ ដើម្បីអភិរក្សតំបន់អង្គរ ការអនុម័តសេចក្តីថ្លែងការណ៍ទីក្រុងប៉ារីស៍។ ប្រទេសបារាំង និងជប៉ុនបន្តធ្វើជាសហប្រធានសំរាប់ចិរវេលាដប់ឆ្នាំទៀត។
- **២០០៧** ការបង្កើតមជ្ឈមណ្ឌលបេតិកភណ្ឌនៅប្រទេសកម្ពុជា
- **២០១១** ការបញ្ចប់ការដ្ឋានជួសជុលប្រាសាទបាពួន ក្រោមការដឹកនាំរបស់សាលាបារាំងចុងបូព៌ា។ ពិធីសម្ពោធផ្លូវការដោយព្រះមហាក្សត្រកម្ពុជា នរោត្តម សីហមុនី និងនាយករដ្ឋមន្ត្រីបារាំង ហ្វ្រង់ស័រ ហ៊្វីយ៉ុង។
- **២០១២** ការចាប់ផ្តើមការងារជួសជុលស្ពានប្រាសាទមេបុណ្យខាងលិច ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃភាពជាដៃគូរវាងក្រសួងការបរទេសបារាំង សាលាបារាំងចុងបូព៌ា អាជ្ញាធរអប្សរា ក្រសួងវប្បធម៌បារាំង និងក្រសួងវប្បធម៌កម្ពុជា។
- **២០១៣** សន្និសីទអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីអង្គរលើកទី៣ ការអនុម័តសេចក្តីថ្លែងការណ៍ស្តីពីអង្គរ ការបន្តតំណែងជាសហប្រធានរបស់បារាំង និងជប៉ុនសំរាប់រយៈពេល១០ឆ្នាំទៅមុខទៀត។

បេតិកភណ្ឌក៏ជា...

ការស្រាវជ្រាវបុរាណវិទ្យាទីក្រុង

តំបន់អង្គរធំ
ដោយបុរាណវិទូ ហ្សាក់ ហ្គោសេ

ក្រោមការដឹកនាំរបស់លោក ហ្សាក់ ហ្គោសេ ការស្រាវជ្រាវបុរាណវិទ្យានៅតំបន់អង្គរធំបានធ្វើអោយប្រាសាទនានាផុសចេញពីព្រៃ។ បន្ទាប់ពីការសិក្សាក្នុងតំបន់ដែលមិនទាន់នរណាស្គាល់ អ្នកស្រាវជ្រាវទាំងនោះបានបង្ហាញពីទស្សនៈវិស័យថ្មីមួយស្តីពីរាជធានីបុរាណខ្មែរ។

"រាជធានីបុរាណខ្មែរ"

ក្រុមការងារវិទ្យាសាស្ត្របារាំងបានអភិវឌ្ឍកម្មវិធីថ្មីមួយសំរាប់ស្រាវជ្រាវបុរាណវិទ្យាដោយផ្តោតលើអតីតរាជធានីទាំងមូលពោលគឺរួមទាំងបរិស្ថានជុំវិញ ហើយធ្វើការស្រាវជ្រាវតាំងពីប្រវត្តិអតីតកាលមក។ ដោយផ្អែកលើបច្ចេកវិទ្យាបុរាណវិទ្យានានា អ្នកស្រាវជ្រាវបានរកឃើញប្លង់នគរូបនីយកម្មនៃអតីតរាជធានីខ្មែរ។ កម្មវិធីខាងលើបង្ហាញថាតំបន់អង្គរធំគឺជាអតីតរាជធានីធំល្វឹងល្វើយ ដែលត្រូវបានរៀបចំជាច្រើនលើកច្រើនសារហើយក្នុងពេលមួយនោះមានមនុស្សរស់នៅយ៉ាងច្រើនកុះករ។

នៅពេលបច្ចុប្បន្ននេះ បេសកកម្មបុរាណវិទ្យាបារាំងនៅអង្គរធំកំពុងរៀបចំចងក្រងប្រវត្តិសាស្ត្រនេះឡើងវិញ ហើយនៅថ្ងៃខាងមុខ អ្នកបុរាណវិទ្យាអាចនឹងពិនិត្យលទ្ធភាពអនុវត្តការជួសជុលបែបថ្មី ដោយមិនផ្តោតតែទៅលើថ្មប្រាសាទប៉ុណ្ណោះទេ គឺត្រូវគិតអំពីទឹក និងព្រៃឈើជុំវិញផងដែរ។ ▪

ការសិក្សាអំពីសិលាចារឹក

សិលាចារឹកប្រទេសកម្ពុជាសម័យបុរាណ

ដោយលោក ដូមីនិក ស៊ូទិហ្វ
អ្នកទទួលខុសត្រូវសាលាបារាំងចុងបូព៌ានៅខេត្តសៀមរាប

"សិលាចារឹកកម្ពុជាសម័យបុរាណ (សតវត្សរ៍ទី១០ដល់ សតវត្សរ៍ទី១៤នៃគ្រឹស្តសករាជ) គឺជាប្រភពសំខាន់ ដើម្បីចងក្រងប្រវត្តសាស្ត្រប្រទេសខ្មែរឡើងវិញ។ ជាក់ស្តែងតាមរយៈសិលាចារឹកទាំងនេះ គួបផ្សំនឹងឯកសារភាសាចិន យើងអាចដឹងអំពីការគ្រងរាជ្យជាបន្តបន្ទាប់ របស់ព្រះមហាក្សត្រខ្មែរ។

"ប្រពៃណីយូរលង់"

សិលាចារឹកទាំងនេះភាគច្រើនត្រូវបានសរសេរជាភាសាសំស្រ្កឹត ដែលជាភាសា "វប្បធម៌អាស៊ីតណ្ហា" និងភាសាខ្មែរបុរាណ ដែលជាដើមកំណើតភាសាខ្មែរសម័យបច្ចុប្បន្ន។ ការសិក្សាអំពីសិលាចារឹក គឺជាប្រពៃណីយូរលង់មកហើយរបស់សាលាបារាំងចុងបូព៌ា។ បច្ចុប្បន្ននេះអ្នកស្រាវជ្រាវនៃគំរោងសិលាចារឹកខ្មែរ (អនុវត្តដោយសាលាបារាំងចុងបូព៌ា និងសាលាអនុវត្តសិក្សាជាន់ខ្ពស់) កំពុងបន្តការធ្វើបញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌផ្ទាំងសិលាចារឹក ដែលការងារនេះបានចាប់ផ្តើមធ្វើតាំងពីមួយសតវត្សរ៍មុនដោយលោក ហ្សក សឺដេស។ ពួកគេកំពុងខិតខំសិក្សា និងផ្សព្វផ្សាយអត្ថន័យរបស់សិលាចារឹកទាំងនោះ។" ▪

កងយោធពលខេមរភូមិន្ទ នៅក្នុងប្រតិបត្តិការរក្សាសន្តិភាព

កាលពីមុន ប្រទេសកម្ពុជាទទួលបានការជួយជ្រោមជ្រែងពីកងទ័ពអង្គការសហប្រជាជាតិ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្ននេះកម្ពុជាចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងប្រតិបត្តិការរក្សាសន្តិភាពពិភពលោក។ មជ្ឈមណ្ឌលជាតិគ្រប់គ្រងកងរក្សាសន្តិភាព NPMEC មានមជ្ឈមណ្ឌលជំនាញកំរិតតំបន់មួយក្នុងវិស័យដោះមីន។

ពិធីប្រគល់ទង់ និងធ្វើសច្ចាប្រណិធានរបស់កងទ័ពកម្ពុជាមុនពេលចេញដំណើរទៅប្រទេសម៉ាលីកាលពីខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៤

© ឯ.ឧ សែម សុវណ្ណី / NPMEC

ប្រទេសបារាំង និង NPMEC*

*មជ្ឈមណ្ឌលជាតិគ្រប់គ្រងកងកម្លាំងរក្សាសន្តិភាព បោសសម្អាតមីន និងកាកសំណល់សង្គ្រាម

មជ្ឈមណ្ឌល NPMEC កំពុងចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងប្រតិបត្តិការបោសសំអាតមីននៅកម្ពុជា។

ក្រោមការដឹកនាំរបស់អាជ្ញាធរកម្ពុជាគ្រប់គ្រងសកម្មភាពកំចាត់មីន និងជួយសង្គ្រោះជនពិការដោយសារមីន និងដោយសហការជាមួយដៃគូជាតិ និងអន្តរជាតិនានា មជ្ឈមណ្ឌល NPMEC បានបំពេញការងារដ៏គួរអោយកត់សំគាល់ក្នុងការបោសសំអាតតំបន់មានមីន និងគ្រឿងផ្ទុះ ជាពិសេសតំបន់ជាប់ព្រំដែនប្រទេសថៃ នៅខេត្តបាត់ដំបង និងខេត្តសៀមរាប។ សកម្មភាពទាំងនេះបានចូលរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍប្រទេស ដោយអនុញ្ញាតអោយគំរោងនានាអនុវត្តបានប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ដូចជាការកសាងស្ពាន ថ្នល់ថ្នាក់ជាតិ និងតាមជនបទ ប្រព័ន្ធធារាសាស្ត្រ និងការធ្វើស្រែចំការជាដើម។

មជ្ឈមណ្ឌល NPMEC មានរចនាសម្ព័ន្ធពីរគាំទ្រដោយដៃគូអន្តរជាតិក្នុងក្របខណ្ឌនៃការបណ្តុះបណ្តាល និងការហ្វឹកហាត់គឺ :

- វិទ្យាស្ថានជាតិហ្វឹកហ្វឺនកងរក្សាសន្តិភាពនៅឧត្តុង្គ ដែលជាទីកន្លែងសំរាប់នាយទាហានធ្វើកម្មសិក្សាបណ្តុះបណ្តាល។
- សាលាហ្វឹកហ្វឺនកងកម្លាំងរក្សាសន្តិភាពពហុសាសន៍នៅកំពង់ស្ពឺ ដែលមានមុខងាររៀបចំប្រតិបត្តិការកងអនុសេនាធំ។

ប្រទេសបារាំងដឹកនាំសកម្មភាពសហប្រតិបត្តិការសំខាន់របស់ខ្លួននៅវិទ្យាស្ថានឧត្តុង្គ។

បញ្ហាប្រឈមដែលត្រូវជំនះ :

- បង្ហាញថាខ្លួនជាមជ្ឈមណ្ឌលជំនាញថ្នាក់តំបន់នៅអាស៊ានលើផ្នែកដោះមីន។
- រក្សាការប្តេជ្ញាចិត្តចូលរួមប្រតិបត្តិការកំរិតខ្ពស់ក្រោមឆ័ត្រអង្គការសហប្រជាជាតិ និងលើកស្ទួយការចូលរួមរបស់ស្ត្រី។ ▪

ការបង្ហាញពីការវិវឌ្ឍន៍តាមពេលវេលា

ពីខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩១ ដល់ខែកញ្ញា ១៩៩៣: មានប្រតិបត្តិការរក្សាសន្តិភាពអង្គការសហប្រជាជាតិចំនួនពីរនៅកម្ពុជា គឺ UNAMIC និង UNTAC ។

ថ្ងៃទី១ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០០៥: រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាសំរេចចិត្តចូលរួមប្រតិបត្តិការរក្សាសន្តិភាព អ.ស និងបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិមួយសំរាប់សំរបសំរួលកិច្ចការបញ្ជូនកងកម្លាំង ។

ថ្ងៃទី២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩: តាមរយៈប្រកាសក្រសួង មជ្ឈមណ្ឌលហ្វឹកហ្វឺន បោសសំអាតមីន និងយុទ្ធភណ្ឌមិនទាន់ផ្ទុះ (TMCC) ត្រូវបានប្តូរទៅជាមជ្ឈមណ្ឌលជាតិគ្រប់គ្រងកងរក្សាសន្តិភាព បោសសំអាតមីន និងកាកសំណល់សង្គ្រាម (NPMEC)។

កម្មសិក្សាដោះមីន © ឯ.ឧ សែម សុវណ្ណី / NPMEC

វគ្គសិក្សានានាដែលត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយប្រទេសបារាំងនៅមជ្ឈមណ្ឌល NPMEC :

- ✓ **ការបណ្តុះបណ្តាលភាសាបារាំង**សំរាប់ថ្នាក់ដឹកនាំ ដែលត្រូវបានចាត់តាំងទៅបំពេញបេសកកម្មរក្សាសន្តិភាពនៅប្រទេសនិយាយភាសាបារាំង
- ✓ **កម្មសិក្សា** EOD/IED ជាការបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមសំរាប់អ្នកជំនាញខ្មែរលើផ្នែកដោះមីន
- ✓ **កម្មសិក្សាតម្រួតយោធា**សំរាប់កងទាហានដែលត្រូវទៅបំពេញបេសកកម្មនៅប្រទេសស៊ូដង់
- ✓ **កម្មសិក្សានាយទាហានសេនាធិការ** ការបណ្តុះបណ្តាលសំរាប់នាយទាហានជាន់ខ្ពស់ ដើម្បីបំពេញការងារនៅសេនាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ
- ✓ **ពេទ្យជនបទកំរិត២** ជាការបណ្តុះបណ្តាលបន្ថែមសំរាប់គ្រូពេទ្យ និងគិលានុបដ្ឋាក

(រូបភាពខាងឆ្វេង) ▸ ការបណ្តុះបណ្តាលភាសាបារាំងក្នុងជួរកងទ័ព

(រូបភាពខាងស្តាំ) ▸ ពេទ្យជនបទនៅស៊ូដង់ខាងត្បូង

© ឯ.ឧ សែម សុវណ្ណី / NPMEC

កងយោធពលខេមរភូមិន្ទនៅក្នុង ប្រតិបត្តិការរក្សាសន្តិភាព

■ ប្រតិបត្តិការបញ្ចប់រួចហើយ
■ ប្រតិបត្តិការកំពុងដំណើរការ

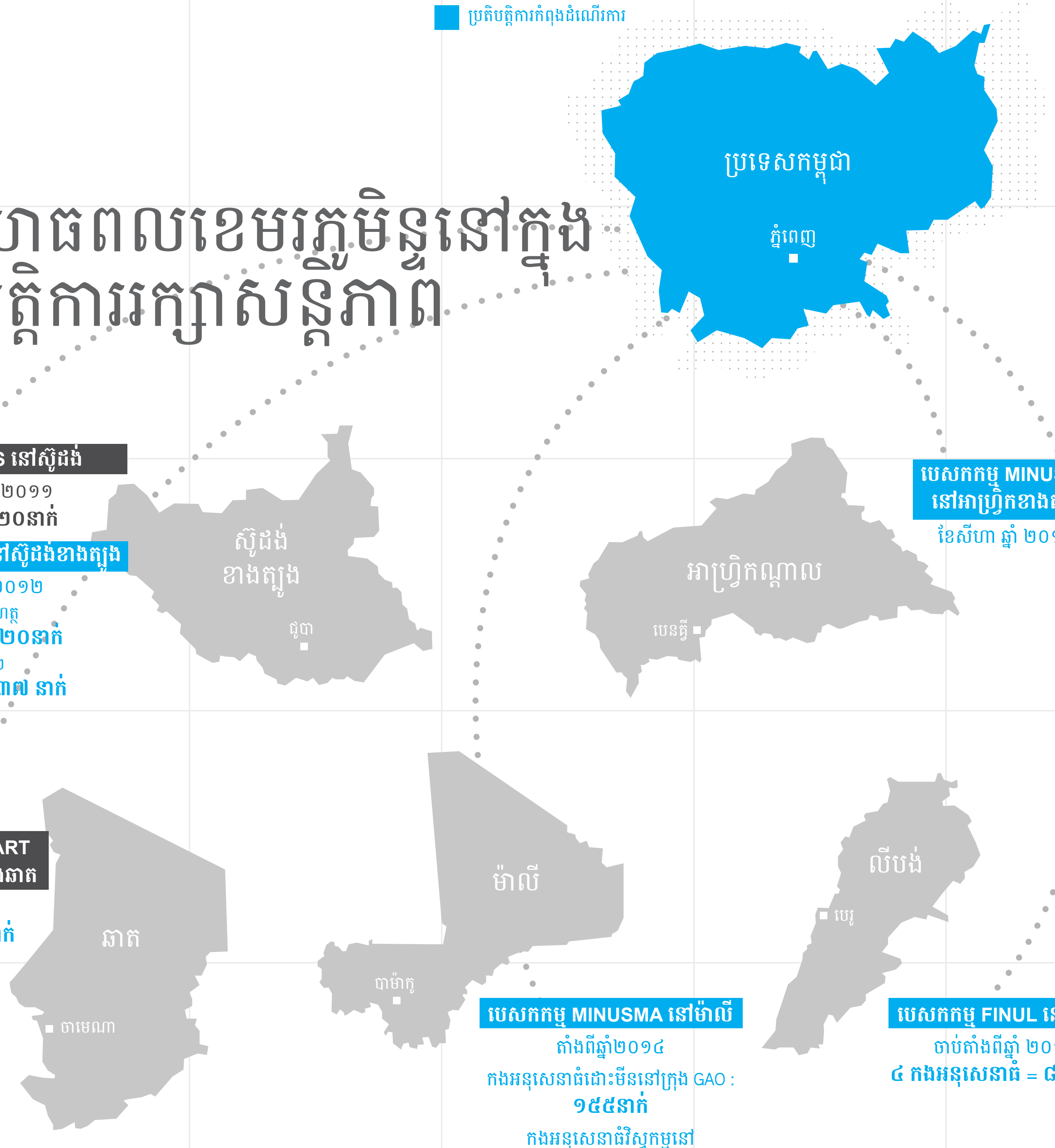

បេសកកម្ម MINUS នៅស៊ូដង់
ពីឆ្នាំ២០០៦ដល់២០១១
៥អង្គភាព = ៥២០នាក់

បេសកកម្ម MINUSS នៅស៊ូដង់ខាងត្បូង
ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១២
កងរាជអាវុធហត្ថ
៣ អង្គភាព = ២២០នាក់
ពេទ្យកំរិត២
៣ អង្គភាព = ២៣៧ នាក់

បេសកកម្ម MINUSCA នៅអាហ្វ្រិកខាងត្បូង
ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១៤

បេសកកម្ម MINURCART នៅអាហ្វ្រិកកណ្ដាល និងឆាត
២០០៩ - ២០១០
១ អង្គភាព = ៤២ នាក់

បេសកកម្ម MINUSMA នៅម៉ាលី
តាំងពីឆ្នាំ២០១៤
កងអនុសេនាធំដោះមីននៅក្រុង GAO :
១៥៥នាក់
កងអនុសេនាធំវិស្វកម្មនៅ
KIDAL និងនៅ TESSALIT :
១៥៥នាក់

បេសកកម្ម FINUL នៅលីបង់
ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០១០
៤ កងអនុសេនាធំ = ៨៣៨នាក់

ការហ្វឹកហាត់របស់កងរាជអាវុធហត្ថ
មុនពេលបំពេញភារកិច្ច
© ឯ.ឧ សែម សុវណ្ណី / NPMEC

▸ បទសំភាសន៍

វរសេនីយ៍ទោ អាត សំអឿន
មេបញ្ជាការកងតម្រួតយោធា
នៅស៊ូដង់ខាងត្បូង (MINUSS)

© ឯ.ឧ សែម សុវណ្ណី / NPMEC

តើលោកអាចពណ៌នាអំពីបេសកកម្មរបស់កងកំលាំងកម្ពុជានៅស៊ូដង់ខាងត្បូងបានដែរឬទេ ?

អង្គភាពតម្រួតយោធាខ្មែរនៅស៊ូដង់ខាងត្បូងជានាទូរសុវត្ថិភាពហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងមនុស្ស ព្រមទាំងត្រួតពិនិត្យចរាចរណ៍តាមផ្លូវថ្នល់ ដើម្បីដោះស្រាយអធិករណ៍ជាមួយប្រជាជន។ បន្ទាប់ពីមានព្រឹត្តិការណ៍ថ្មីៗនៅស៊ូដង់ខាងត្បូង យើងចូលរួមជាមួយអង្គភាពសន្តិសុខនានាក្នុងការឃ្លាំមើលជំរំជនភៀសខ្លួន និងចូលរួមផងដែរក្នុងការជានាលទ្ធភាពទទួលបានទឹកស្អាត។

បើពិនិត្យទៅលើលក្ខណៈនៃបេសកកម្មប្រតិបត្តិការនេះ តើកងអនុសេនាធំរបស់លោកមានបានទទួលការជួយរៀបចំជាក់លាក់ណាមួយឬទេ ?

ប្រទេសបារាំងបានបញ្ជូនមកប្រទេសកម្ពុជានូវអ្នកជំនាញរបស់ខ្លួនជាច្រើនរូប លើបេសកកម្មអង្គការសហប្រជាជាតិដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពផ្នែកបច្ចេកទេស និងយុទ្ធសាស្ត្រនៃអង្គភាពនាយតម្រួតខ្មែរ។ ជាងនេះទៅទៀត ជំនាញការបារាំងនៃបេសកកម្មសហប្រតិបត្តិការ និងការពារអមអគ្គនាយក NPMEC បានចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការបណ្ដុះបណ្ដាលរបស់យើងក្នុងផ្នែកយុទ្ធសាស្ត្រ ការសរសេរតាក់តែងនូវបទបញ្ជាបេសកកម្ម ផែនលេខា។ល។ ដូច្នេះកងអនុសេនាធំលេខ៧១១ បានទទួលបទពិសោធន៍ពីប្រទេសបារាំង។

តើនាយទាហានផ្សេងទៀតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិយល់យ៉ាងណាដែរអំពីកងកំលាំងកម្ពុជា ?

កងទ័ពកម្ពុជាបានទទួលការកោតសរសើរពីសំណាក់កងកំលាំងផ្សេងទៀតរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។ វិធីសាស្ត្រ និងនីតិវិធីរបស់យើងជាញឹកញាប់មានលក្ខណៈស្រដៀងគ្នា។

តើលទ្ធផលអ្វីខ្លះដែលលោកទទួលបានពីប្រតិបត្តិការនេះ ?

ការចូលរួមក្នុងបេសកកម្មអង្គការសហប្រជាជាតិគឺជាបទពិសោធន៍ដ៏ប្រសើរ។ ការដែលយើងអាចធ្វើសហប្រតិបត្តិការ និងបំពេញការងារក្នុងបរិយាកាសពហុជាតិគឺផ្ដល់នូវចំនេះដឹងដល់យើងជាច្រើន ហើយជាងនេះទៅទៀតការទទួលបានការកោតសរសើរ និងការទទួលស្គាល់ពីប្រទេសផ្សេងៗទៀតចំពោះកំរិតជំនាញរបស់យើង គឺជាកិត្តិយសមួយសំរាប់កងទ័ពកម្ពុជា។

កងរាជអាវុធហត្ថកម្ពុជានៅស៊ូដង់ខាងត្បូង
© ឯ.ឧ សែម សុវណ្ណី / NPMEC

SOFITEL
LUXURY HOTELS
PHNOM PENH PHOKEETHRA
LE BRUNCH DU DIMANCHE
Une cuisine abondante
Du Champagne Veuve Clicquot illimité
Un duo pour vous séduire
Un espace pour les enfants et la journée à la piscine
De 11h30 à 14h30
De $55 à $70 avec Champagne par personne
(Prix excluant les taxes)
Sofitel Phnom Penh Phokeethra
26 Old August Site, Sothearos Blvd. - 023 999 200
www.sofitel.com/6526
En Famille ou Entre Amis
Toujours en Légèreté
Life is Magnifique in Phnom Penh!
www.sofitel.com
SOFITEL
LUXURY HOTELS

CAMBODIA
Beer

SANOFI

ATS
Your Trusted Partner in Electrical Solutions
Tableaux de distribution électrique et départs moteurs
Bancs de condensateurs basse tension
Transferts de source manuels et automatiques
Diagnostic et management énergétique
Systèmes de synchronisation pour générateurs
Accessoires électriques et pièces détachées
Assistance à la mise en service
Solutions dédiées en fabrication de tableaux électriques basse tension
Nos Produits:
Distribution Electrique
Contrôle Moteur
Efficacité Electrique
Protection contre la Foudre
Prises et Interrupteurs
Canalisations Electriques
Distributeur autorisé pour :
LS is
Schneider Electric
socomec
JEAN MULLER
Indelec
EDS
Mikro
enerlux
HENSEL
Advanced Technical Supplies

ហាងទឹកអប់
SCENTS 360°
SCENTS 360°
OFFICIAL FRAGRANCE DISTRIBUTOR IN CAMBODIA
Scents 360° outlets offer you a diverse range of perfumes.
You can find most of the prestigious international brands including Givenchy, Bvlgari, Burberry, Versace, Gucci, Hugo Boss, Paco Rabanne Dolce & Gabbana, and more which are directly and officially imported from Europe.
You can experience any kinds of perfumes with different scents including floral, fruity and woody. Our professional advisors are willing to share their secret tips on fragrances. Definitely you can find the most suitable fragrance for yourself.
- Riverside: #147, Sisowath Quay, Phnom Penh. 9:00am to 8:00pm
- Sovanna: Store #51-10, Sovanna Shopping Center, Phnom Penh, 9:30am to 8:45pm
Office Contact Tel: (855) 23 214 470
SCENTS 360°

UEXPRESS
« LOGISTIQUE INTERNATIONALE »
Transitaire au Cambodge depuis 1998
U-EXPRESS SERVICES :
Transport National et International
Service Porte-à-porte / Aérien et Maritime
Formalités Douanières – Import & Export
Logistique et Entreposage (15,000m2)
Distribution (105 dépôts au Cambodge)
Projets Industriels
GEOLINK GROUP
HEAD OFFICE:
No.41- 43 Norodom Blvd
Phnom Penh, Cambodia
Tel: 023 222 399
www.geolinkgroup.com
Agent
CLASQUIN
In Cambodia
STEPHANE GUIHARD / H/P (855) 90 333 549 / email: bdm@geolinkgroup.com.kh

L'ambassade de France tient à remercier les partenaires…

… Et les fournisseurs

RAFFLES LE ROYAL • POUR UN SOURIR D'ENFANT (PSE) • THAI HUOT MARKET • BONBON ICE CREAM • ASIA SUNRISES - CITY PREMIUM QUALITY • AUS KHMER • COMME À LA MAISON • LE VÔTRE • PCS CAMBODIA • LA PATATE

SERVICE BANCAIRE ÉLECTRONIQUE

154 guichets automatiques dans le pays
- Retrait d'espèces
- Règlement des factures d'électricité (Phnom Penh et province de Kandal)
- Recharge de téléphone (Hello, SMART, Beeline et Cellcard)

CARTE ACLEDA
- Carte de retrait
- Carte de retrait Gold
- Carte de crédit & de paiement international VISA ACLEDA

POS
- Avance de trésorerie
- Paiement de biens et services

ACLEDA Unity
- Retrait sans carte
- Règlement des factures d'électricité (Phnom Penh et provinces de Kandal, Sihanoukville, Kampot, Kampong Cham, Battambang et Siem Réap)
- Règlement des factures d'eau (Phnom Penh et province de Sihanouk)
- Transfert d'argent
- Recharge les téléphone mobiles (Beeline, Cellcard, CooTel, Excell, Metfone, OneTV, Online, qb, qbInt, Smart et Telecom Cambodge)
- Payer pour Angkor Net, Digi, EZECOM, Mega, Mekong Net, Online, Smart, et ACLEDA factures VISA de cart de crédit
- Paiement d'autres biens & services
- Consultation de solde
- Consultation des taux de change
- Et même plus…

DÉPÔT
- Compte d'épargne
- Compte courant
- Compte à dépôt régulier
- Compte chèque
- Compte de dépôt d'entreprise
- Compte épargne de retrait notifié
- Compte en fiducie pour immobilier
- Compte individuel retraite
- Compte épargne éducation
- Compte épargne santé
- Compte tenu en Euro

FINANCEMENT COMMERCIAL
- Lettre de crédit (import export)
- Titre interbancaire de paiement (import export)
- Garantie d'adjudication
- Garantie de bonne exécution
- Garantie de retenue de garantie
- Garantie de restitution d'acompte
- Garantie de paiement
- Garantie d'expédition

GESTION DE LIQUIDITÉ
- Service de paie
- Chèque de banque
- Achat de chèque étranger
- Voyageurs vérifie achat
- Chèque de banque
- Règlement de factures
- Compte de consolidation
- Paiement des fournisseurs
- Prélèvement bancaire
- Confirmation bancaire
- Service de change
- Prélèvement automatique pour les factures d'EDC
- Service de coffre-fort
- Service de paiement d'impôt
- Vente de la vignette automobile

TRANSFERT D'ARGENT
- Transfert local
- Transfert international (SWIFT, WESTERN UNION et Pay Easy Services)

EMPRUNT
- Prêt étudiant
- Autorisation de découvert pour les épargnants
- Prêt moto
- Prêt automobile
- Prêt pour micro-entreprise
- Prêt pour petite entreprise
- Prêt pour moyen entreprise
- Prêt personnel ou pour détaillant
- Découvert
- Ligne de crédit renouvelable
- Prêt au logement social
- Prêt rénovation de logement
- Prêt commercial

CONSEIL BANCAIRE

PRODUIT DE TRESORERIE
- Contrat de change à terme

Pour bénéficiez des services d'ACLEDA ou pour plus d'information, veuillez contacter notre service client 24h/24 :

+855 (0)23 994 444 / +855 (0)15 999 233

Site internet : www.acledabank.com.kh

La banque que vous pouvez avoir confiance. La banque pour le peuple

LES CELLIERS D'ASIE

et ses producteurs français
vous souhaitent un joyeux 14 juillet!

CELLIERS D'ASIE

CHAMPAGNE TAITTINGER Reims

GRANDS CRUS CORDIER × MESTREZAT ·1886· ·1815· BORDEAUX

LOUIS JADOT

HENRI BOURGEOIS
SANCERRE ET POUILLY-FUMÉ

E.GUIGAL

TRIMBACH

Château Mont-Redon

BARON PHILIPPE DE ROTHSCHILD

COMPAGNIE VINICOLE BARON EDMOND DE ROTHSCHILD

LES DOMAINES BARSALOU

LARRESSINGLE

S.A.S MOULIN DE GASSAC ANIANE

LIQUEURS & SIROPS GIFFARD DEPUIS 1885

1863 CAMUS COGNAC

Perrier

Vittel

CELLIERS D'ASIE
No. 62B, St. 432, Sangkat Toul Tum Poung II, Khan Chamka Morn, Phnom Penh
Tel: 023 986 350 Fax: 023 986 351